

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice DAG (fără circuite)

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

► Ipoteze:

- Graful nu conține circuite
- Arcele pot avea și cost negativ

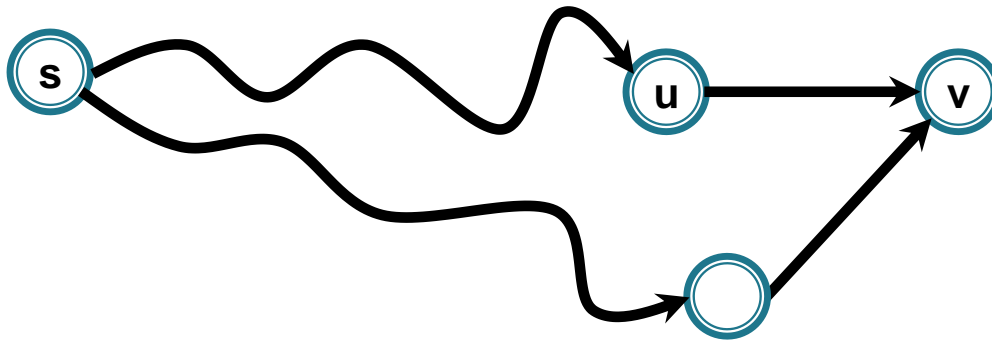
Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

► Amintim:

Când considerăm un vârf v , pentru a calcula $d(s,v)$ ar fi util să știm deja $\delta(s,u)$ pentru orice u cu $uv \in E$

- atunci putem calcula distanțele după relația

$$\delta(s,v) = \min\{\delta(s,u) + w(u,v) \mid uv \in E\}$$

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

► Amintim:

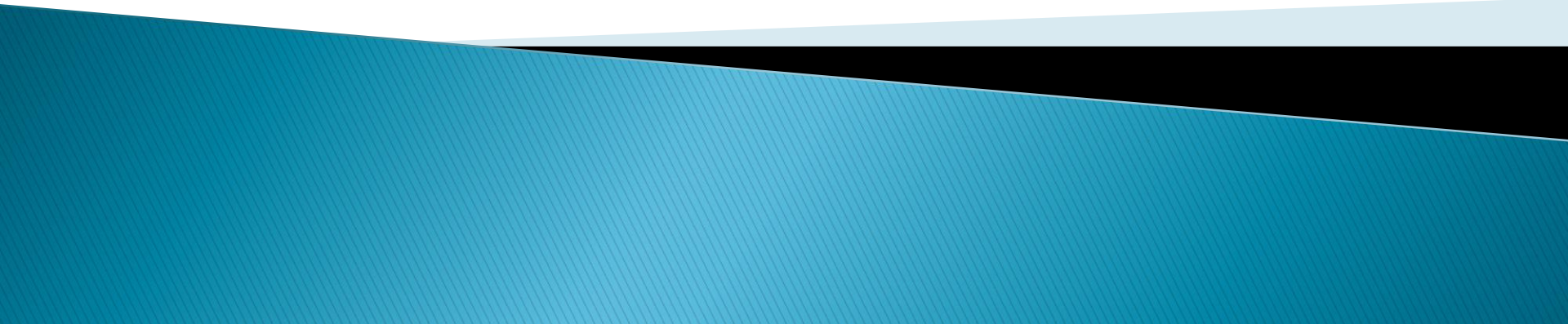
Când considerăm un vârf v , pentru a calcula $d(s,v)$ ar fi util să știm deja $d(s,u)$ pentru orice u cu $uv \in E \Rightarrow$

- Ar fi utilă o ordonare a vârfurilor astfel încât dacă $uv \in E$, atunci u se află înaintea lui v

O astfel de ordonare există dacă graful nu conține circuite = sortarea topologică

Sortare topologică

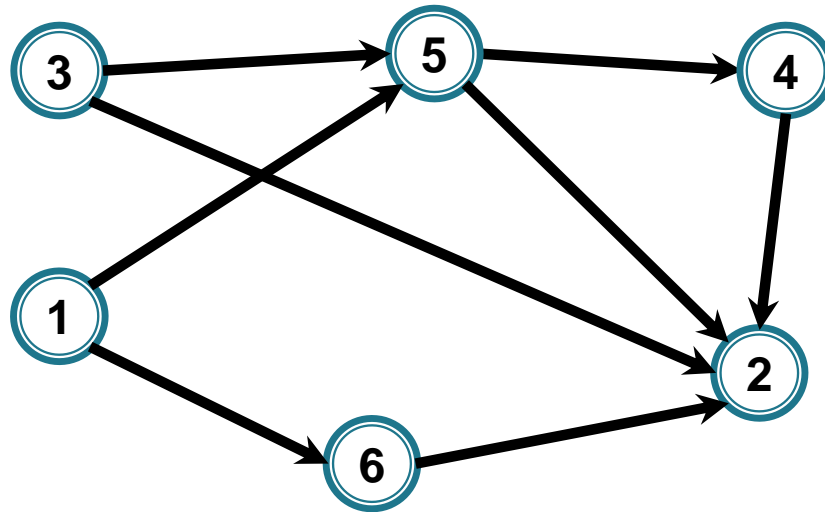

Sortare topologică

- ▶ Fie $G = (V, E)$ graf orientat
- ▶ Sortare topologică a lui G =
ordonare a vârfurilor astfel încât dacă $uv \in E$ atunci u
se află înaintea lui v în ordonare
 - **Nu este neapărat unică**

Sortare topologică

- ▶ Fie $G = (V, E)$ graf orientat
- ▶ Sortare topologică a lui $G =$
ordonare a vârfurilor astfel încât dacă $uv \in E$ atunci u
se află înaintea lui v în ordonare

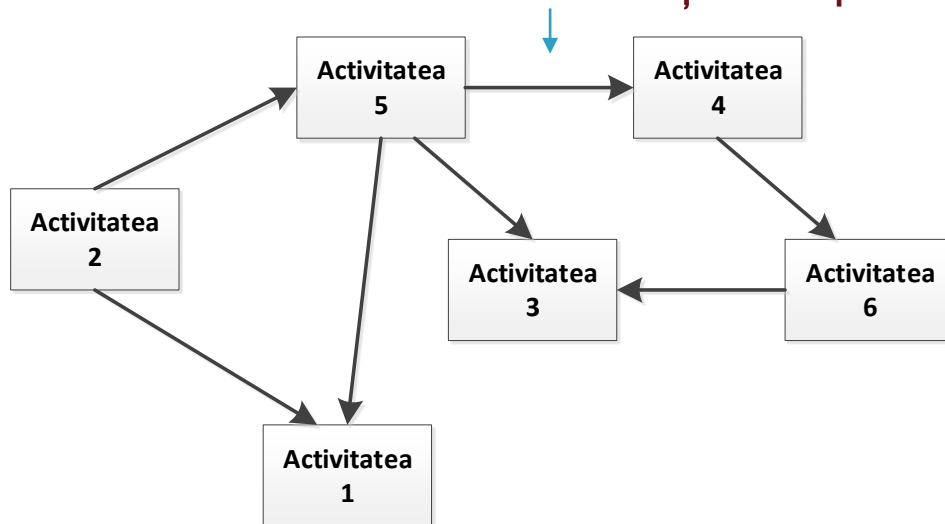

Sortare topologică

► Aplicații

- Ordinea de calcul în proiecte în care intervin relații de dependență / precedență (exp: calcul de formule, ordinea de compilare când clasele/pachetele depind unele de altele)
- Detecție de deadlock
- Determinarea de drumuri critice

Activitatea 4 depinde de 5, deci trebuie să se desfășoare după ea

În ce ordine trebuie executate activitățile?

	A	B	C	D
1		3	2	
2		3	6	0
3				
4		"=B1+D2"	"=2*B2"	"=2*C1+C2"

formulele din celulele B2..D2

În ce ordine se evaluează formulele?

Probleme – dacă există dependențe circulare

Sortare topologică

- ▶ Fie $G = (V, E)$ graf orientat
- ▶ Sortare topologică a lui $G =$
ordonare a vârfurilor astfel încât dacă $uv \in E$ atunci u
se află înaintea lui v în ordonare
- ▶ **Propoziție.** Dacă G este aciclic atunci G are o sortare topologică

Sortare topologică

- ▶ Fie $G = (V, E)$ graf orientat
- ▶ Sortare topologică a lui $G =$
ordonare a vârfurilor astfel încât dacă $uv \in E$ atunci u se află înaintea lui v în ordonare
- ▶ **Propoziție.** Dacă G este aciclic atunci G are o sortare topologică
 - **Demonstrație \Rightarrow Algoritm?**

Care vârf poate fi primul în sortarea topologică?

Sortare topologică – Algoritm

- ▶ Fie $G = (V, E)$ graf orientat
- ▶ **Lemă.** Dacă G este aciclic, atunci G are cel puțin un vârf v cu gradul intern 0 ($d^-(v) = 0$).

Sortare topologică – Algoritm

- ▶ Fie $G = (V, E)$ graf orientat
- ▶ **Lemă.** Dacă G este aciclic, atunci G are cel puțin un vârf v cu gradul intern 0 ($d^-(v) = 0$).

Demonstrație: considerăm un drum elementar maxim.
Extremitatea inițială a sa are grad intern 0

(v. si dem. Proprietății: un arbore cu $n > 2$ vârfuri are minim 2 vârfuri terminale)

Sortare topologică – Algoritm

- ▶ Fie $G = (V, E)$ graf orientat
- ▶ **Lemă.** Dacă G este aciclic, atunci G are cel puțin un vârf v cu gradul intern 0 ($d^-(v) = 0$).
- ▶ **Algoritm**

```
cât timp  $|V(G)| > 0$  execută  
    alege  $v$  cu  $d^-(v) = 0$   
    adauga  $v$  în ordonare  
     $G \leftarrow G - v$ 
```

- ▶ Corectitudinea – rezultă din Lemă + inducție

Pseudocod

Sortare topologică – Algoritm

► Algoritm

```
cât timp  $|V(G)| > 0$  execută  
    alege  $v$  cu  $d^-(v) = 0$   
    adauga  $v$  in ordonare  
     $G \leftarrow G - v$ 
```


Implementare? Complexitate?

Sortare topologică – Algoritm

▶ Algoritm

```
cât timp  $|V(G)| > 0$  execută  
    alege  $v$  cu  $d^-(v) = 0$   
    adauga  $v$  in ordonare  
     $G \leftarrow G - v$ 
```

▶ Implementare – similar BF

- Pornim cu toate vârfurile cu grad intern 0 și le adăugăm într-o coadă
-

Sortare topologică – Algoritm

▶ Algoritm

```
cât timp  $|V(G)| > 0$  execută  
    alege  $v$  cu  $d^-(v) = 0$   
    adauga  $v$  in ordonare  
     $G \leftarrow G - v$ 
```

▶ Implementare – similar BF

- Pornim cu toate vârfurile cu grad intern 0 și le adăugăm într-o coadă
- Repetăm:
 - extragem un vârf din coadă
 - îl eliminăm din graf (= scădem gradele interne ale vecinilor, nu îl eliminăm din reprezentare)
 -

Sortare topologică – Algoritm

▶ Algoritm

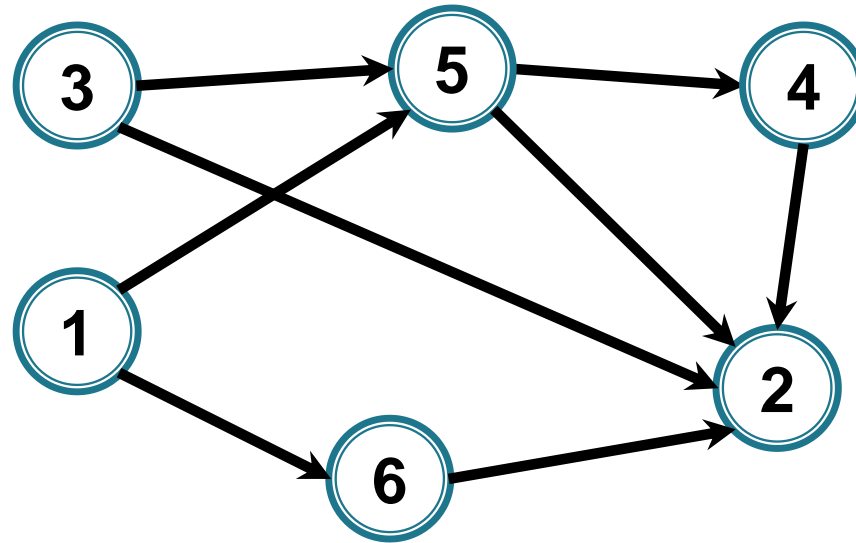
```
cât timp  $|V(G)| > 0$  execută  
    alege  $v$  cu  $d^-(v) = 0$   
    adauga  $v$  in ordonare  
     $G \leftarrow G - v$ 
```

▶ Implementare – similar BF

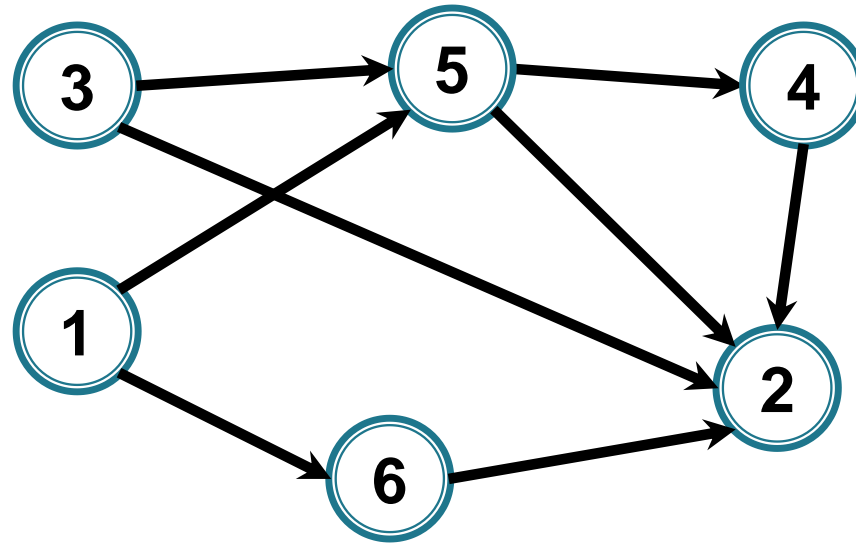
- Pornim cu toate vârfurile cu grad intern 0 și le adăugăm într-o coadă
- Repetăm:
 - extragem un vârf din coadă
 - îl eliminăm din graf (= scădem gradele interne ale vecinilor, nu îl eliminăm din reprezentare)
 - adăugăm în coadă vecinii al căror grad intern devine 0

Exemplu

Sortare topologică

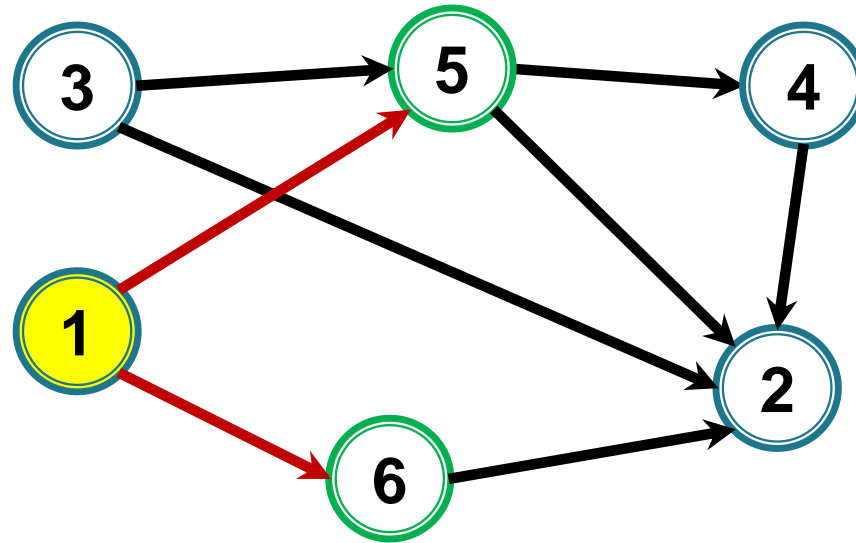

Sortare topologică

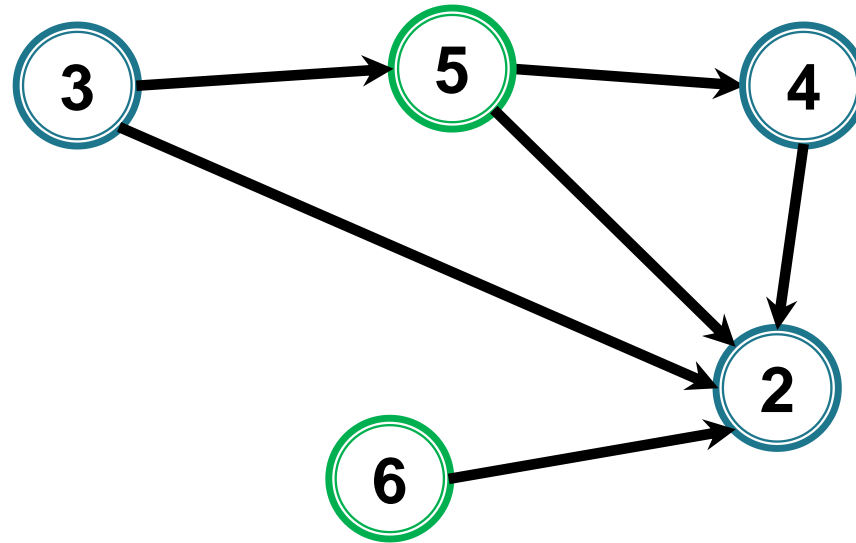
C: 1 3

Sortare topologică

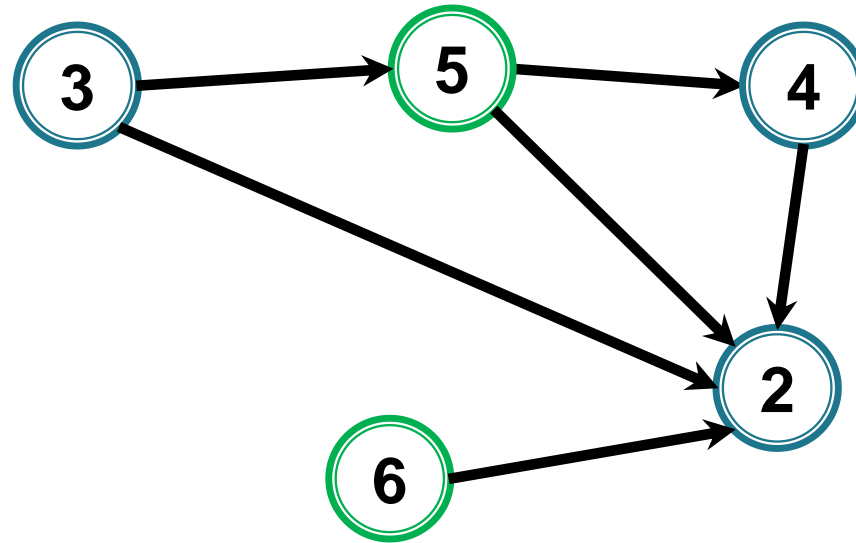
C: **1** 3

Sortare topologică

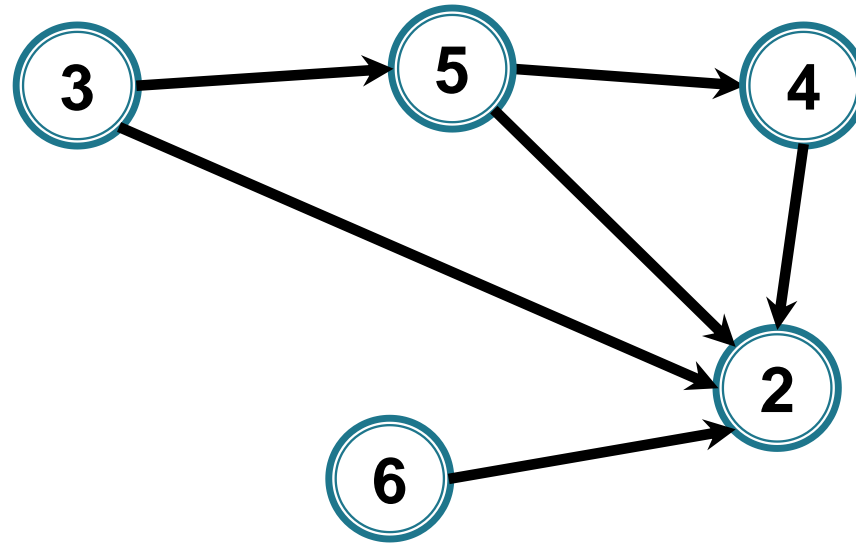
C: **1** 3

Sortare topologică

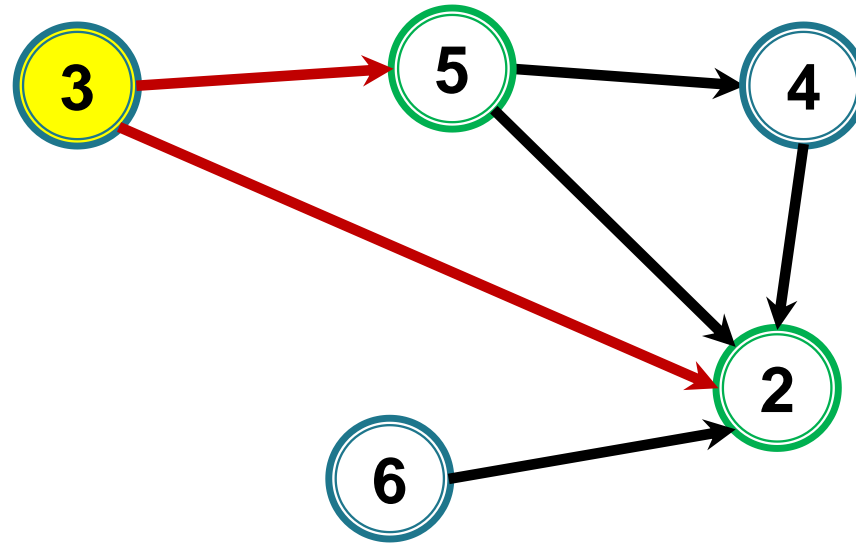
C: **1** 3 6

Sortare topologică

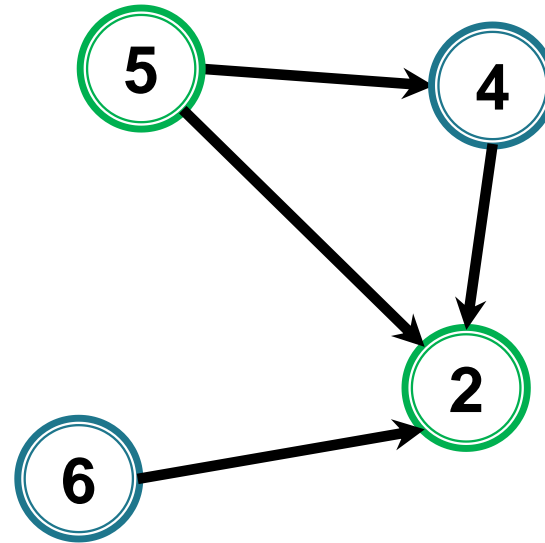
C: **1** 3 6

Sortare topologică

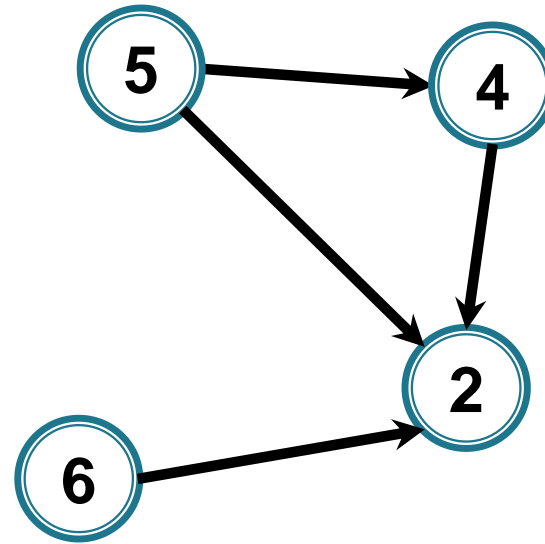
C: 1 3 6

Sortare topologică

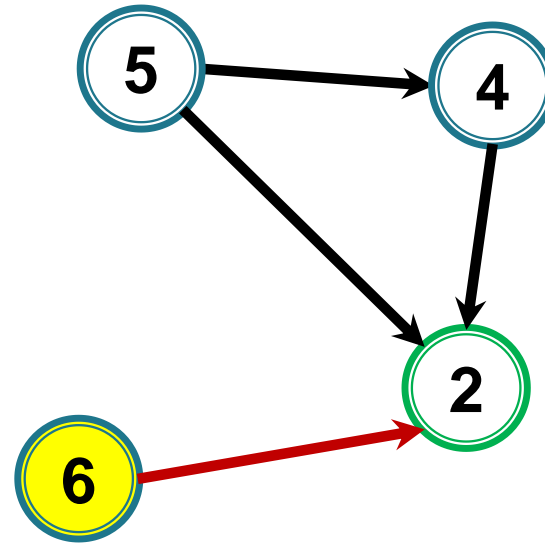
C: **1** **3** 6

Sortare topologică

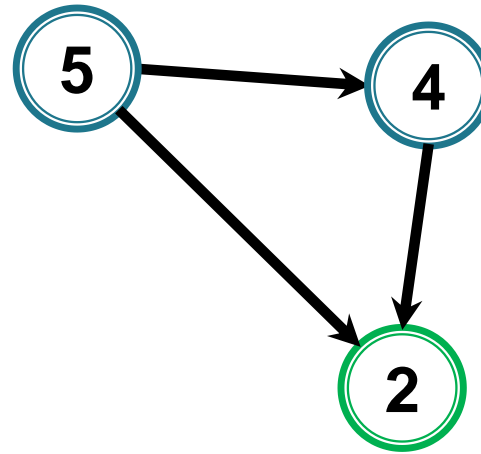
C: **1** **3** 6 5

Sortare topologică

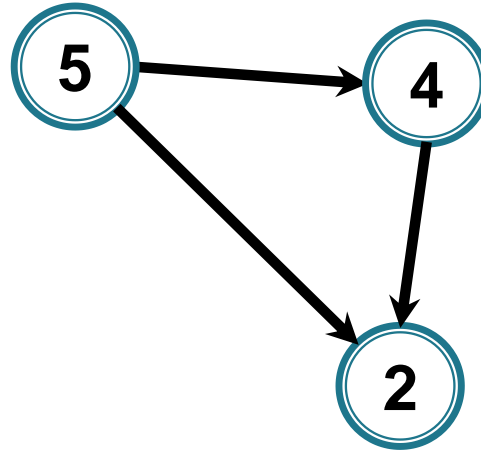
C: 1 3 6 5

Sortare topologică

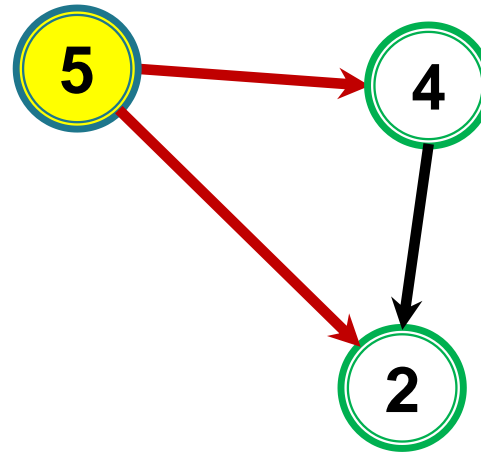
C: **1** **3** **6** 5

Sortare topologică

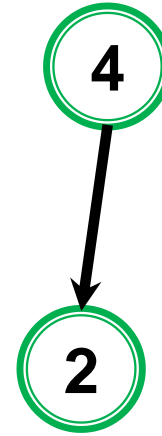
C: **1** **3** **6** 5

Sortare topologică

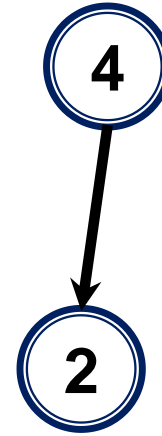
C: 1 3 6 5

Sortare topologică

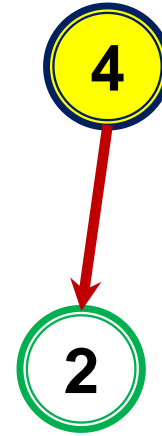
C: 1 3 6 5

Sortare topologică

C: 1 3 6 5 4

Sortare topologică

C: 1 3 6 5 4

Sortare topologică

2

C: 1 3 6 5 4

Sortare topologică

2

C: 1 3 6 5 4 2

Sortare topologică

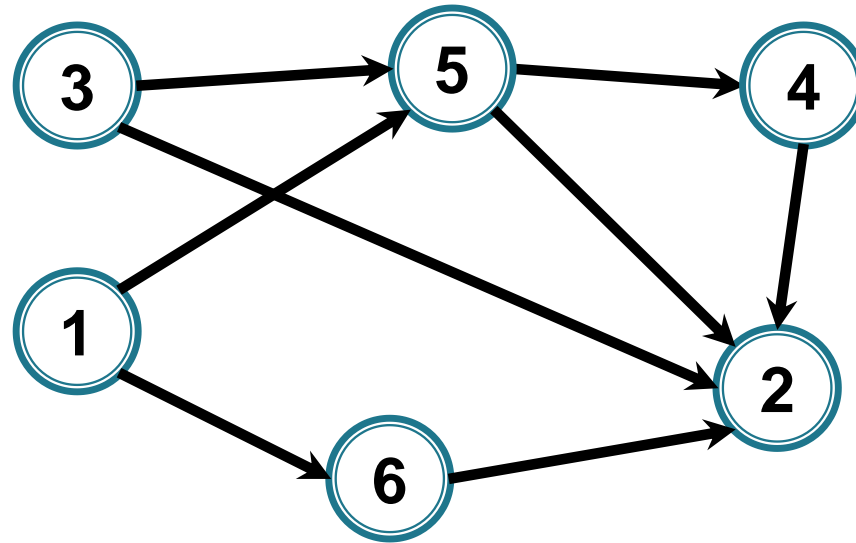

C: 1 3 6 5 4 2

Sortare topologică

C: 1 3 6 5 4 2

Sortare topologică

Sortare topologică: **1 3 6 5 4 2**

Sortare topologică – Algoritm

coada $C \leftarrow \emptyset;$

adauga in C toate vârfurile v cu $d^-[v]=0$

Sortare topologică – Algoritm

coada $C \leftarrow \emptyset$;

adauga in C toate vârfurile v cu $d^-[v]=0$

cat timp $C \neq \emptyset$ executa

$i \leftarrow \text{extrage}(C)$;

 adauga i in sortare

 pentru $ij \in E$ executa

Sortare topologică – Algoritm

coada $C \leftarrow \emptyset$;

adauga in C toate vârfurile v cu $d^-[v]=0$

cat timp $C \neq \emptyset$ executa

$i \leftarrow \text{extrage}(C)$;

 adauga i in sortare

 pentru $ij \in E$ executa

$d^-[j] = d^-[j] - 1$

Sortare topologică – Algoritm

coada $C \leftarrow \emptyset;$

adauga in C toate vârfurile v cu $d^-[v]=0$

cat timp $C \neq \emptyset$ executa

$i \leftarrow \text{extrage}(C);$

 adauga i in sortare

 pentru $ij \in E$ executa

$d^-[j] = d^-[j] - 1$

 daca $d^-[j]=0$ atunci

 adauga(j, C)

Sortare topologică

- ▶ Ce se întâmplă dacă graful conține totuși circuite?
- ▶ Cum detectăm acest lucru pe parcursul algoritmului?

Alt algorithm

Sortare topologică – Alt algoritm

- ▶ Există un algoritm bazat pe DF, pornind de la următoarea **observație**:
 - Dacă $\text{fin}[u]$ = momentul la care a fost finalizat vârful u în parcurgerea DF avem:
$$uv \in E \Rightarrow \text{fin}[u] > \text{fin}[v]$$

-

Sortare topologică – Alt algoritm

- ▶ Există un algoritm bazat pe DF, pornind de la următoarea **observație**:
 - Dacă $\text{fin}[u]$ = momentul la care a fost finalizat vârful u în parcurgerea DF avem:
$$uv \in E \Rightarrow \text{fin}[u] > \text{fin}[v]$$
 - Atunci sortare descrescătoare în raport cu final => sortare topologică

Sortare topologică – Alt algoritm

- ▶ Există un algoritm bazat pe DF, pornind de la următoarea **observație**:
 - Dacă $\text{fin}[u]$ = momentul la care a fost finalizat vârful u în parcurgerea DF avem:
$$uv \in E \Rightarrow \text{fin}[u] > \text{fin}[v]$$
 - Atunci sortare descrescătoare în raport cu final => sortare topologică
 - ⇒ Idee algoritm: **Memorăm vârfurile într-o stivă pe măsura finalizării lor**; ordinea în care sunt scoase din stivă = sortare topologică

Sortare topologică – Alt algoritm

Stack S;

```
void df(int i){  
    viz[i]=1;  
    for ij ∈ E  
        if(viz[j]==0) df(j);  
    //i este finalizat  
    push(S, i)  
}
```

```
for(i=1;i<=n;i++)  
    if(viz[i]==0) df(i);
```

Sortare topologică – Alt algoritm

Stack S;

```
void df(int i){  
    viz[i]=1;  
    for ij ∈ E  
        if(viz[j]==0) df(j);  
    //i este finalizat  
    push(S, i)  
}
```

```
for(i=1;i<=n;i++)  
    if(viz[i]==0) df(i);
```

```
while( not S.empty()){  
    u = S.pop();  
    adauga u in sortare  
}
```

Drumuri minime de sursă unică în grafuri
aciclice DAG
(fără circuite)

Pseudocod

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

- ▶ Considerăm vârfurile în ordinea dată de sortarea topologică
 - Pentru fiecare vârf u relaxăm arcele uv către vecinii săi (pentru a găsi drumuri noi către aceștia)

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

s – vârful de start

//initializam distante – ca la Dijkstra

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

`s` - vârful de start

`//initializam distante - ca la Dijkstra`

pentru fiecare $u \in V$ executa

`d[u] = ∞ ; tata[u]=0`

`d[s] = 0`

`//determinăm o sortare topologică a vârfurilor`

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

`s` - vârful de start

`//initializam distante - ca la Dijkstra`

pentru fiecare $u \in V$ executa

`d[u] = ∞ ; tata[u]=0`

`d[s] = 0`

`//determinăm o sortare topologică a vârfurilor`

`SortTop = sortare_topologica(G)`

pentru fiecare $u \in \text{SortTop}$

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

`s` - vârful de start

`//initializam distante - ca la Dijkstra`

pentru fiecare $u \in V$ executa

`d[u] = ∞ ; tata[u]=0`

`d[s] = 0`

`//determinăm o sortare topologică a vârfurilor`

`SortTop = sortare_topologica(G)`

pentru fiecare $u \in \text{SortTop}$

 pentru fiecare $uv \in E$ executa

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

`s` - vârful de start

`//initializam distante - ca la Dijkstra`

pentru fiecare $u \in V$ executa

`d[u] = ∞ ; tata[u]=0`

`d[s] = 0`

`//determinăm o sortare topologică a vârfurilor`

`SortTop = sortare_topologica(G)`

pentru fiecare $u \in \text{SortTop}$

pentru fiecare $uv \in E$ executa

`daca $d[u] + w(u, v) < d[v]$ atunci //relaxam uv`

`d[v] = $d[u] + w(u, v)$`

`tata[v] = u`

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

s - vârful de start

//initializam distante - ca la Dijkstra

pentru fiecare $u \in V$ executa

$d[u] = \infty$; tata[u]=0

$d[s] = 0$

//determinăm o sortare topologică a vârfurilor

SortTop = sortare_topologica(G)

pentru fiecare $u \in \text{SortTop}$

pentru fiecare $uv \in E$ executa

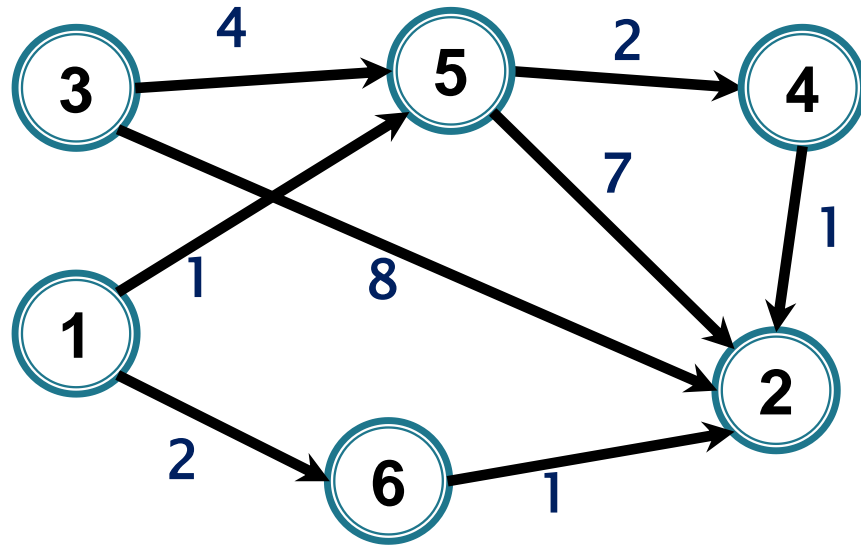
daca $d[u] + w(u, v) < d[v]$ atunci //relaxam uv

$d[v] = d[u] + w(u, v)$

tata[v] = u

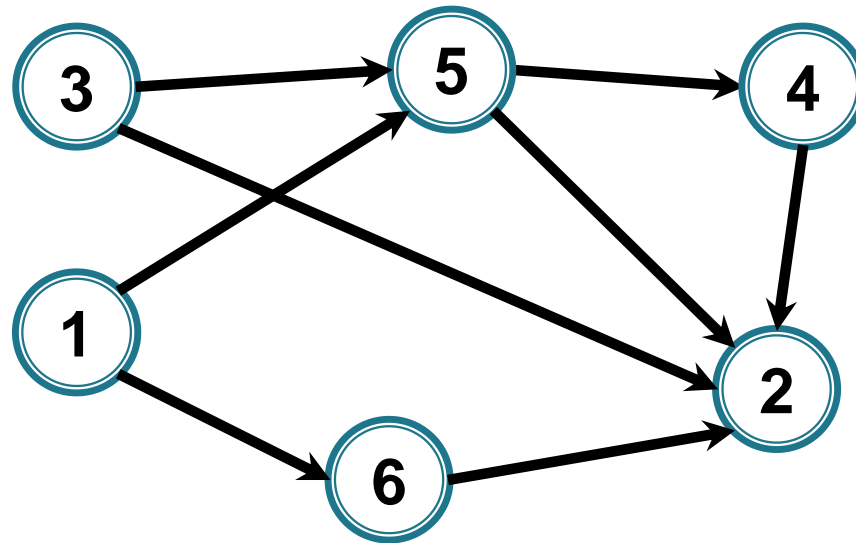
scrie d, tata

Exemplu

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

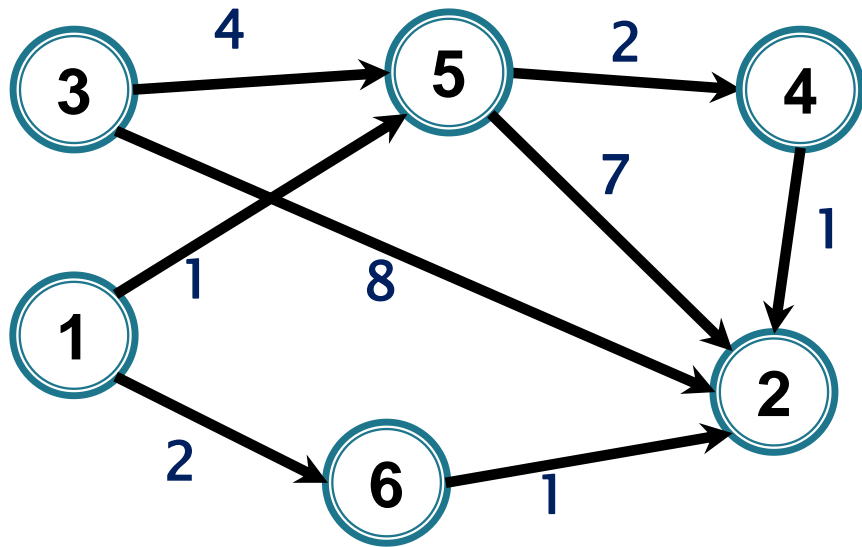
- ▶ Etapa 1 – determinăm o ordonare topologică a vârfurilor

Sortare topologică: **1 3 6 5 4 2**

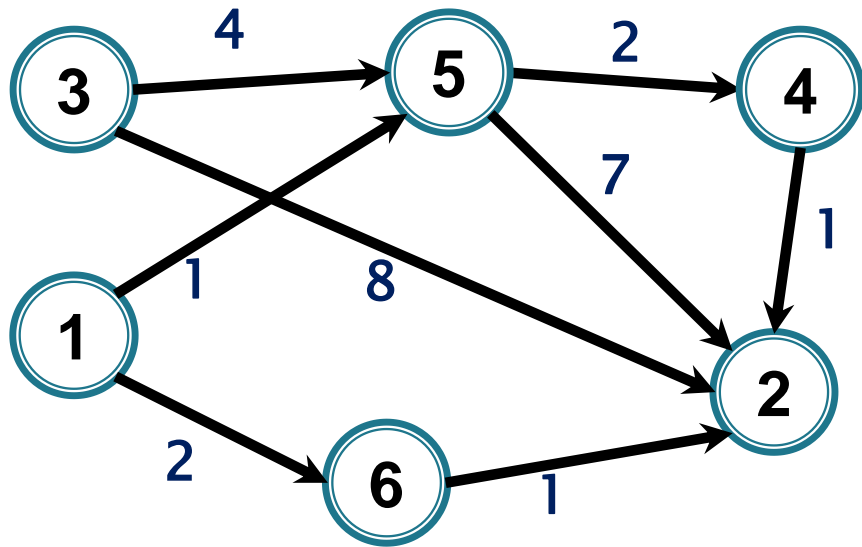
Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

- ▶ Etapa 2 – parcurgem vârfurile în ordinea dată de sortarea topologică și relaxăm pentru fiecare vârf arcele care ies din acesta

Sortare topologică

1, 3, 6, 5, 4, 2

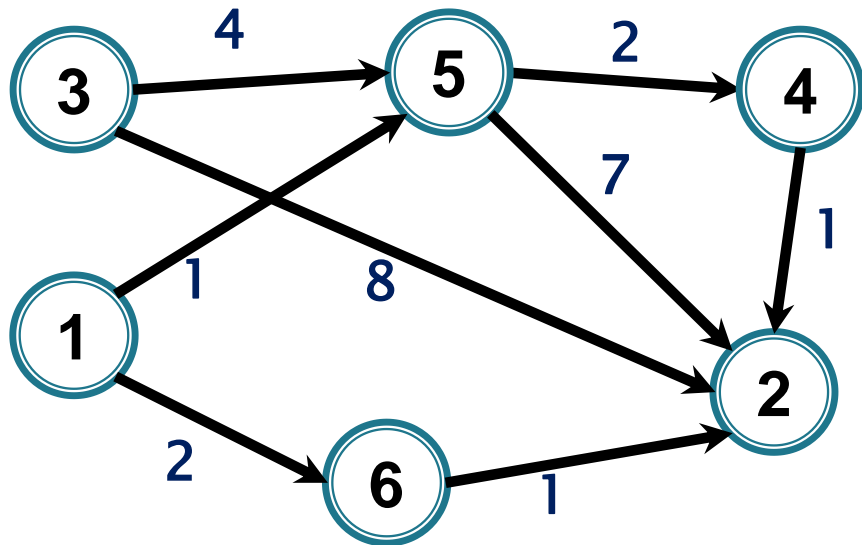
Sortare topologică

1, 3, 6, 5, 4, 2

s=3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe:

1, 3, 6, 5, 4, 2

Sortare topologică

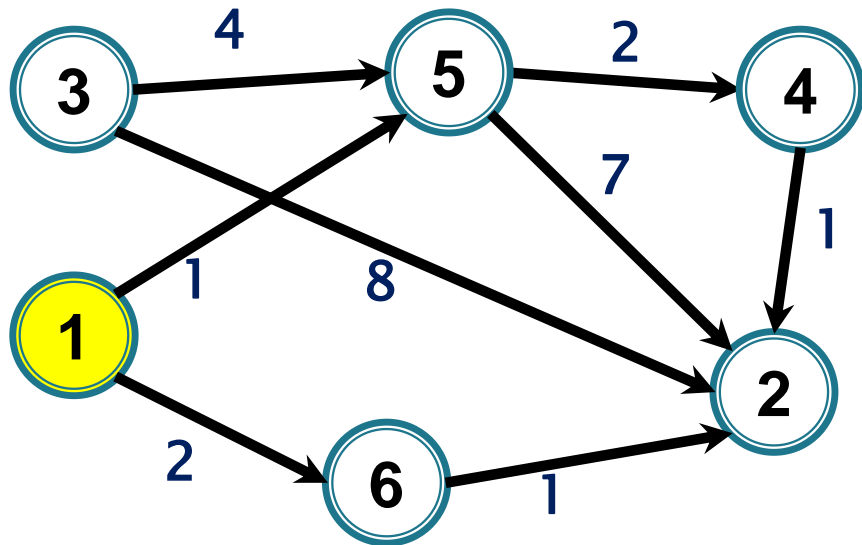
1, 3, 6, 5, 4, 2

s=3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe:

1, 3, 6, 5, 4, 2

d/tata	1	2	3	4	5	6
[$\infty/0,$	$\infty/0,$	$0/0,$	$\infty/0,$	$\infty/0,$	$\infty/0$
]						

Sortare topologică

1, 3, 6, 5, 4, 2

s=3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe:

1, 3, 6, 5, 4, 2

d/tata

[$\infty/0$, ¹

² $\infty/0$,

³ $0/0$,

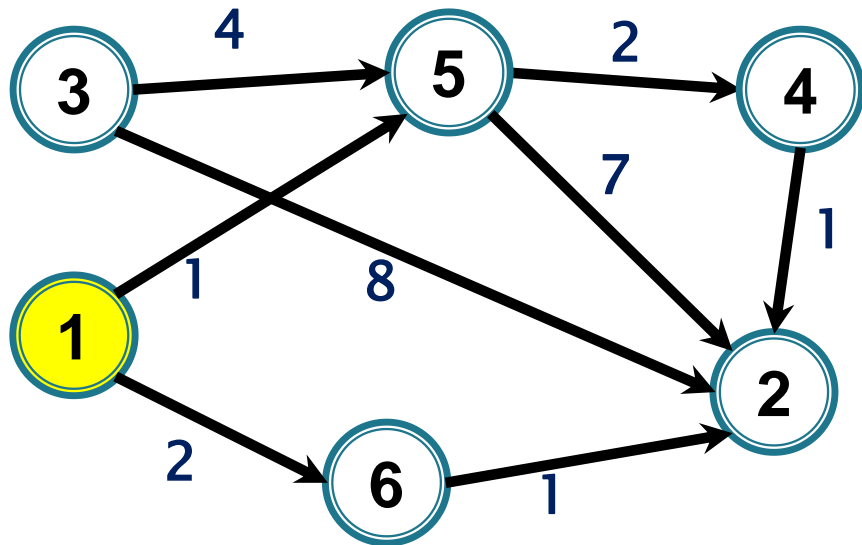
⁴ $\infty/0$,

⁵ $\infty/0$,

⁶ $\infty/0$]

u = 1:

$d[v] = \min\{d[v], d[u] + w(u, v)\}$

Sortare topologică

1, 3, 6, 5, 4, 2

s=3 - vârf de start

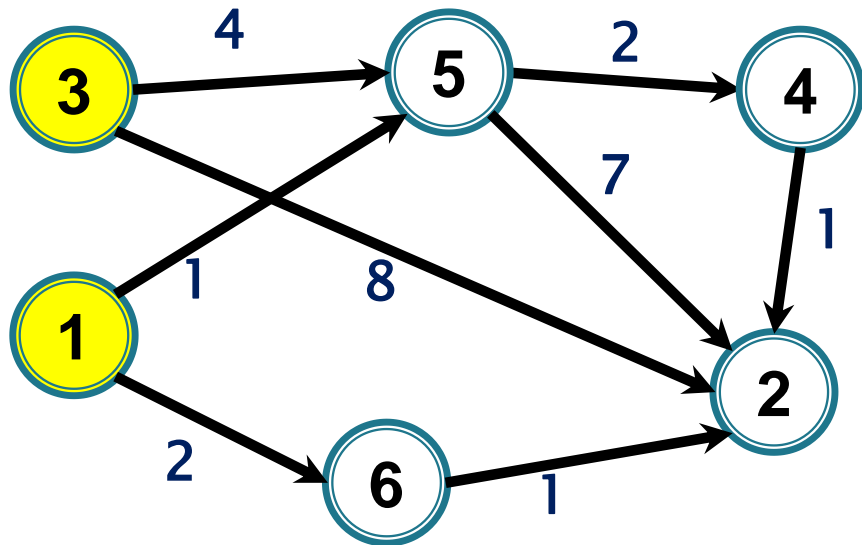
Ordine de calcul distanțe:

1, 3, 6, 5, 4, 2

d/tata	1	2	3	4	5	6
	$\infty/0,$	$\infty/0,$	$0/0,$	$\infty/0,$	$\infty/0,$	$\infty/0$
u = 1:	$\infty/0,$	$\infty/0,$	$0/0,$	$\infty/0,$	$\infty/0,$	$\infty/0$

1 nu este accesibil din s, puteam să nu îl considerăm
(să ignorăm vârfurile din ordonare topologică aflate înaintea lui s)

$$d[v] = \min\{d[v], d[u] + w(u, v)\}$$

Sortare topologică

1, 3, 6, 5, 4, 2

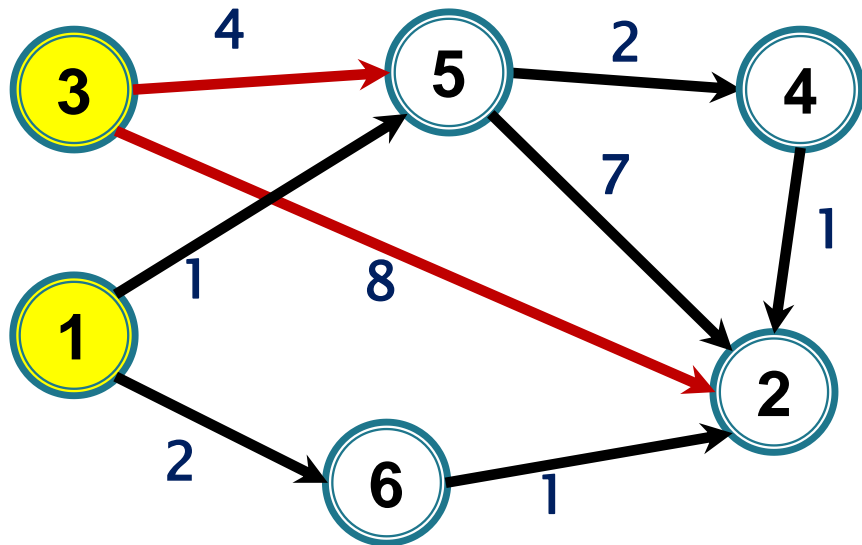
s=3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe:

1, 3, 6, 5, 4, 2

d/tata	¹ [$\infty/0$,	² [$\infty/0$,	³ [$0/0$,	⁴ [$\infty/0$,	⁵ [$\infty/0$,	⁶ [$\infty/0$]
u = 1:	[$\infty/0$,	[$\infty/0$,	[$0/0$,	[$\infty/0$,	[$\infty/0$,	[$\infty/0$]
u = 3:						

$$d[v] = \min\{d[v], d[u] + w(u, v)\}$$

Sortare topologică

1, 3, 6, 5, 4, 2

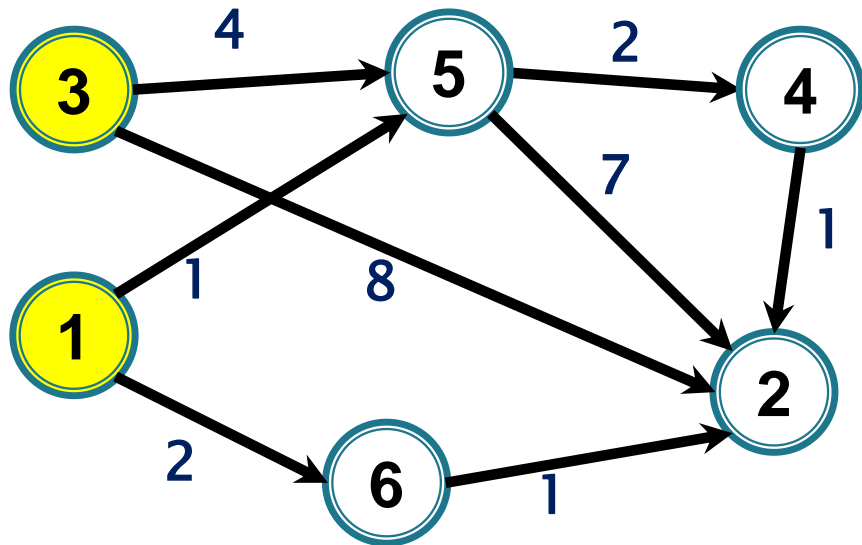
s=3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe:

1, 3, 6, 5, 4, 2

d/tata	¹	²	³	⁴	⁵	⁶
	[$\infty/0$,	$\infty/0$,	$0/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$]
u = 1:	[$\infty/0$,	$\infty/0$,	$0/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$]
u = 3:						

$$d[v] = \min\{d[v], d[u] + w(u, v)\}$$

Sortare topologică

1, 3, 6, 5, 4, 2

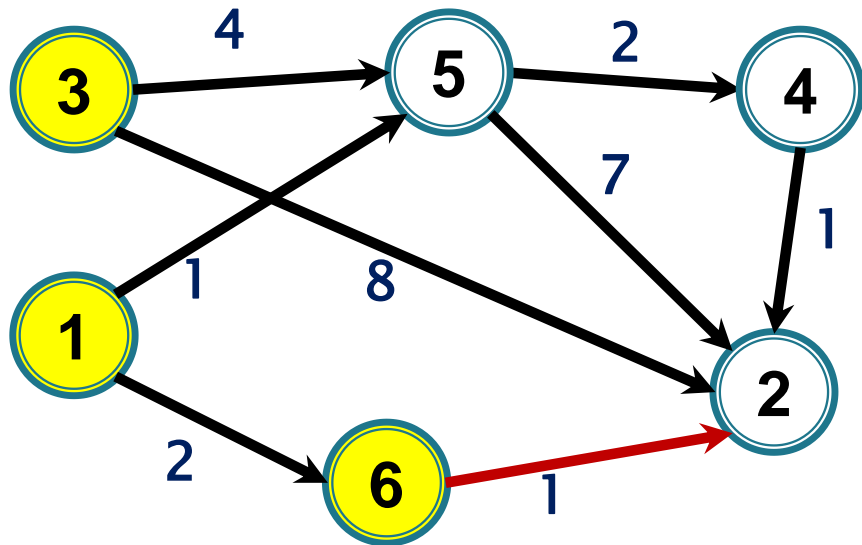
s=3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe:

1, 3, 6, 5, 4, 2

d/tata	¹ [$\infty/0$,	² [$\infty/0$,	³ [$0/0$,	⁴ [$\infty/0$,	⁵ [$\infty/0$,	⁶ [$\infty/0$]
u = 1:	[$\infty/0$,	[$\infty/0$,	[$0/0$,	[$\infty/0$,	[$\infty/0$,	[$\infty/0$]
u = 3:	[$\infty/0$,	8/3,	[$0/0$,	[$\infty/0$,	4/3,	[$\infty/0$]

$$d[v] = \min\{d[v], d[u] + w(u, v)\}$$

Sortare topologică

1, 3, 6, 5, 4, 2

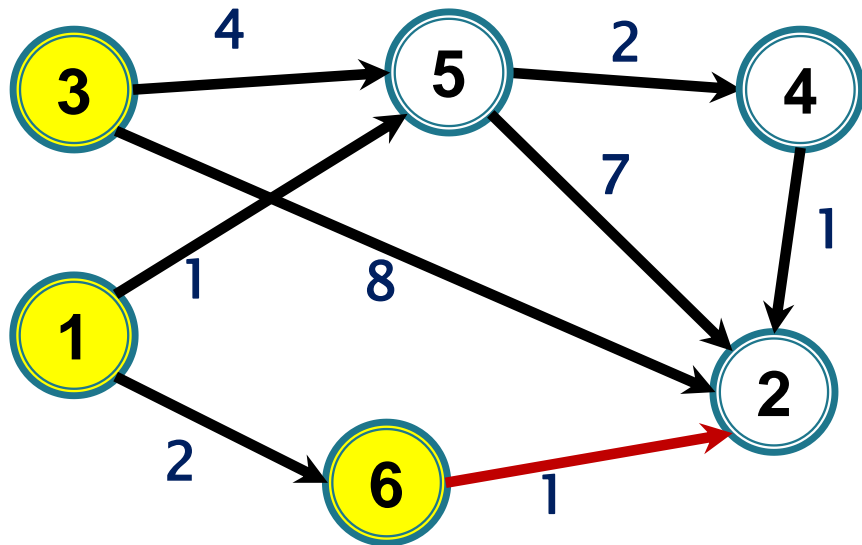
s=3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe:

1, 3, 6, 5, 4, 2

d/tata	¹ [$\infty/0$,	² [$\infty/0$,	³ [$0/0$,	⁴ [$\infty/0$,	⁵ [$\infty/0$,	⁶ [$\infty/0$]
u = 1:	[$\infty/0$,	[$\infty/0$,	[$0/0$,	[$\infty/0$,	[$\infty/0$,	[$\infty/0$]
u = 3:	[$\infty/0$,	[$8/3$,	[$0/0$,	[$\infty/0$,	[$4/3$,	[$\infty/0$]
u = 6:						

$$d[v] = \min\{d[v], d[u] + w(u, v)\}$$

Sortare topologică

1, 3, 6, 5, 4, 2

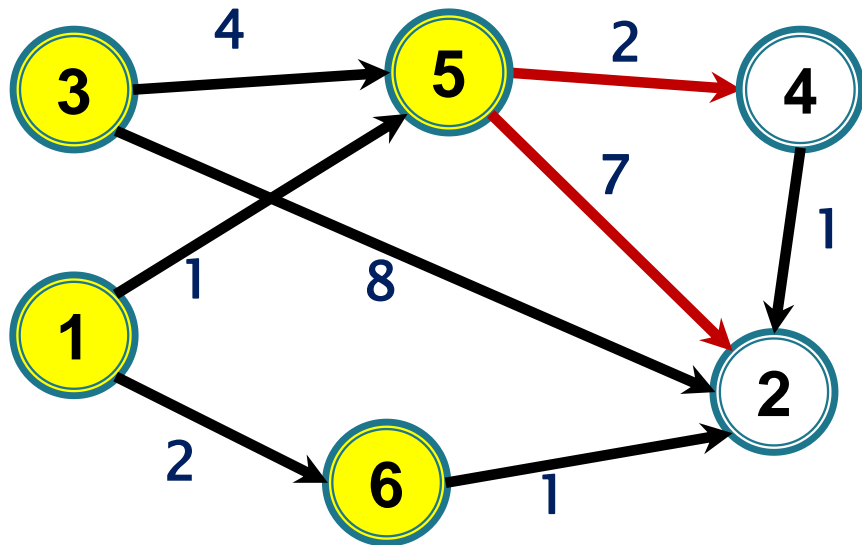
s=3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe:

1, 3, 6, 5, 4, 2

d/tata	¹ [$\infty/0$,	² [$\infty/0$,	³ [$0/0$,	⁴ [$\infty/0$,	⁵ [$\infty/0$,	⁶ [$\infty/0$]
u = 1:	[$\infty/0$,	[$\infty/0$,	[$0/0$,	[$\infty/0$,	[$\infty/0$,	[$\infty/0$]
u = 3:	[$\infty/0$,	[$8/3$,	[$0/0$,	[$\infty/0$,	[$4/3$,	[$\infty/0$]
u = 6:	[$\infty/0$,	[$8/3$,	[$0/0$,	[$\infty/0$,	[$4/3$,	[$\infty/0$]

$$d[v] = \min\{d[v], d[u] + w(u, v)\}$$

Sortare topologică

1, 3, 6, 5, 4, 2

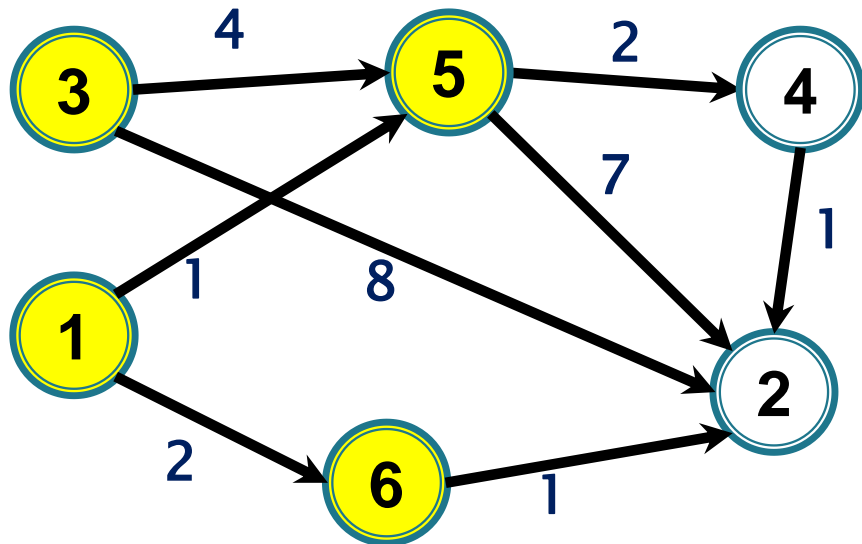
s=3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe:

1, 3, 6, 5, 4, 2

d/tata	¹ [$\infty/0$,	² [$\infty/0$,	³ [$0/0$,	⁴ [$\infty/0$,	⁵ [$\infty/0$,	⁶ [$\infty/0$]
u = 1:	[$\infty/0$,	[$\infty/0$,	[$0/0$,	[$\infty/0$,	[$\infty/0$,	[$\infty/0$]
u = 3:	[$\infty/0$,	[$8/3$,	[$0/0$,	[$\infty/0$,	[$4/3$,	[$\infty/0$]
u = 6:	[$\infty/0$,	[$8/3$,	[$0/0$,	[$\infty/0$,	[$4/3$,	[$\infty/0$]
u = 5:						

$$d[v] = \min\{d[v], d[u] + w(u, v)\}$$

Sortare topologică

1, 3, 6, 5, 4, 2

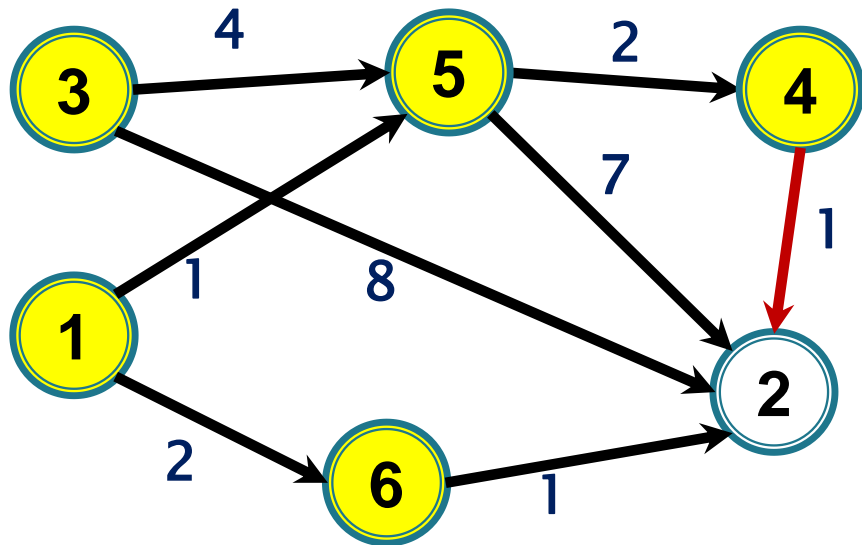
s=3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe:

1, 3, 6, 5, 4, 2

d/tata	¹ [$\infty/0$,	² [$\infty/0$,	³ [$0/0$,	⁴ [$\infty/0$,	⁵ [$\infty/0$,	⁶ [$\infty/0$]
u = 1:	[$\infty/0$,	[$\infty/0$,	[$0/0$,	[$\infty/0$,	[$\infty/0$,	[$\infty/0$]
u = 3:	[$\infty/0$,	[$8/3$,	[$0/0$,	[$\infty/0$,	[$4/3$,	[$\infty/0$]
u = 6:	[$\infty/0$,	[$8/3$,	[$0/0$,	[$\infty/0$,	[$4/3$,	[$\infty/0$]
u = 5:	[$\infty/0$,	[$8/3$,	[$0/0$,	[$6/5$,	[$4/3$,	[$\infty/0$]

$d[v] = \min\{d[v], d[u] + w(u, v)\}$

Sortare topologică

1, 3, 6, 5, 4, 2

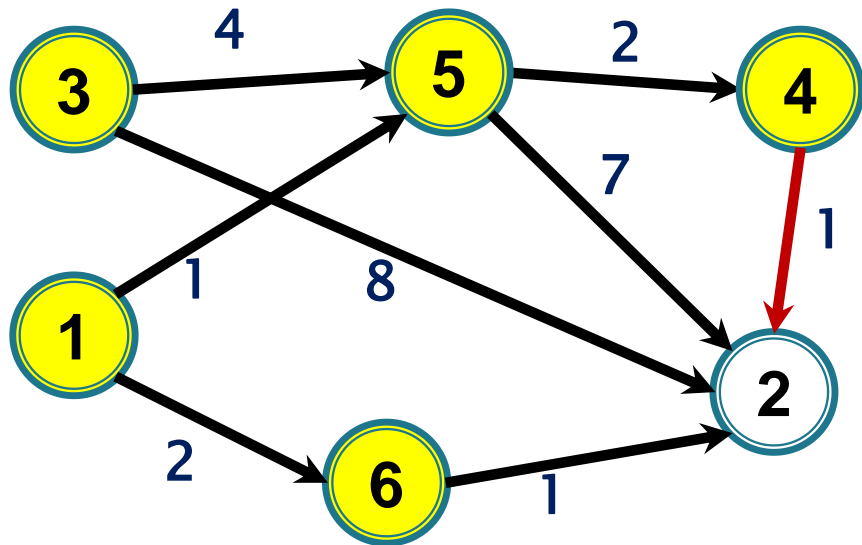
s=3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe:

1, 3, 6, 5, 4, 2

d/tata	¹ [$\infty/0$,	² [$\infty/0$,	³ [$0/0$,	⁴ [$\infty/0$,	⁵ [$\infty/0$,	⁶ [$\infty/0$]
u = 1:	[$\infty/0$,	[$\infty/0$,	[$0/0$,	[$\infty/0$,	[$\infty/0$,	[$\infty/0$]
u = 3:	[$\infty/0$,	[$8/3$,	[$0/0$,	[$\infty/0$,	[$4/3$,	[$\infty/0$]
u = 6:	[$\infty/0$,	[$8/3$,	[$0/0$,	[$\infty/0$,	[$4/3$,	[$\infty/0$]
u = 5:	[$\infty/0$,	[$8/3$,	[$0/0$,	[$6/5$,	[$4/3$,	[$\infty/0$]
u = 4:						

$$d[v] = \min\{d[v], d[u] + w(u, v)\}$$

Sortare topologică

1, 3, 6, 5, 4, 2

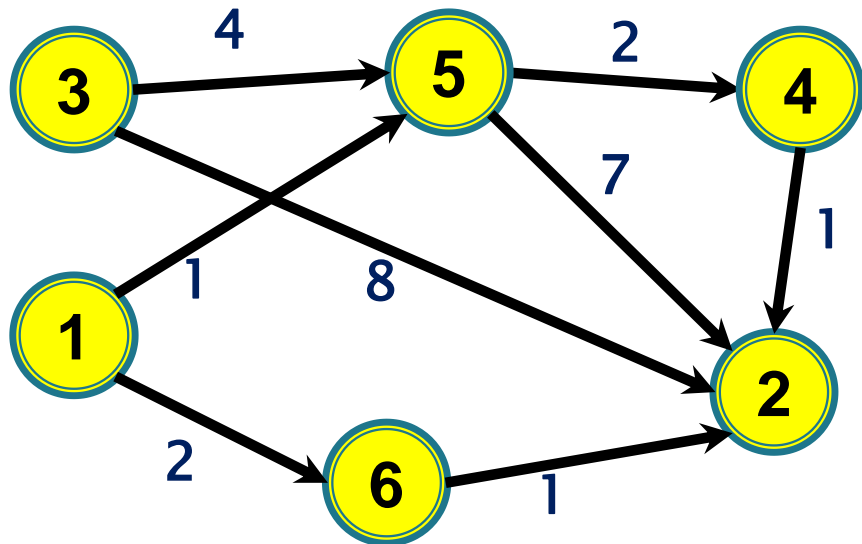
s=3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe:

1, 3, 6, 5, 4, 2

d/tata	¹	²	³	⁴	⁵	⁶
	[$\infty/0$,	$\infty/0$,	$0/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$]
u = 1:	[$\infty/0$,	$\infty/0$,	$0/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$]
u = 3:	[$\infty/0$,	$8/3$,	$0/0$,	$\infty/0$,	$4/3$,	$\infty/0$]
u = 6:	[$\infty/0$,	$8/3$,	$0/0$,	$\infty/0$,	$4/3$,	$\infty/0$]
u = 5:	[$\infty/0$,	$8/3$,	$0/0$,	$6/5$,	$4/3$,	$\infty/0$]
u = 4:	[$\infty/0$,	$7/4$,	$0/0$,	$6/5$,	$4/3$,	$\infty/0$]

$$d[v] = \min\{d[v], d[u] + w(u, v)\}$$

Sortare topologică

1, 3, 6, 5, 4, 2

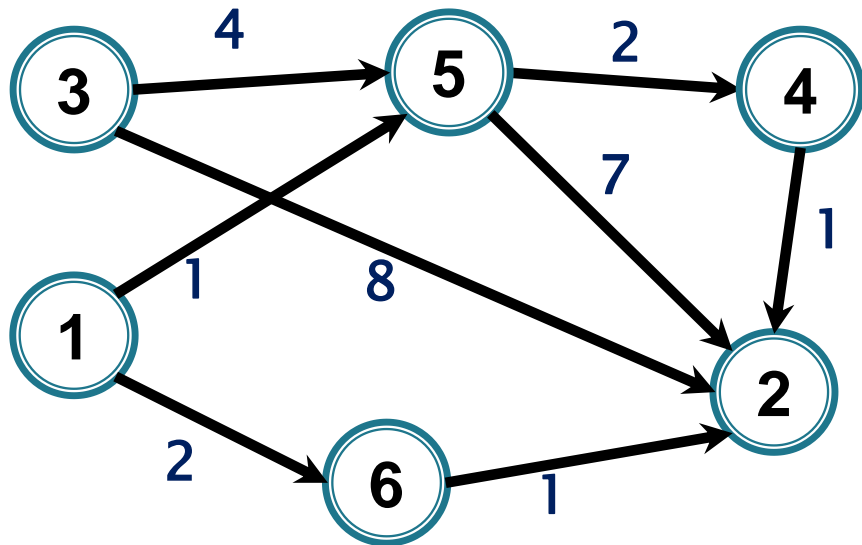
s=3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe:

1, 3, 6, 5, 4, 2

d/tata	¹	²	³	⁴	⁵	⁶
	[$\infty/0$,	$\infty/0$,	$0/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$]
u = 1:	[$\infty/0$,	$\infty/0$,	$0/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$]
u = 3:	[$\infty/0$,	$8/3$,	$0/0$,	$\infty/0$,	$4/3$,	$\infty/0$]
u = 6:	[$\infty/0$,	$8/3$,	$0/0$,	$\infty/0$,	$4/3$,	$\infty/0$]
u = 5:	[$\infty/0$,	$8/3$,	$0/0$,	$6/5$,	$4/3$,	$\infty/0$]
u = 4:	[$\infty/0$,	$7/4$,	$0/0$,	$6/5$,	$4/3$,	$\infty/0$]
u = 2:						

$$d[v] = \min\{d[v], d[u] + w(u, v)\}$$

Sortare topologică

1, 3, 6, 5, 4, 2

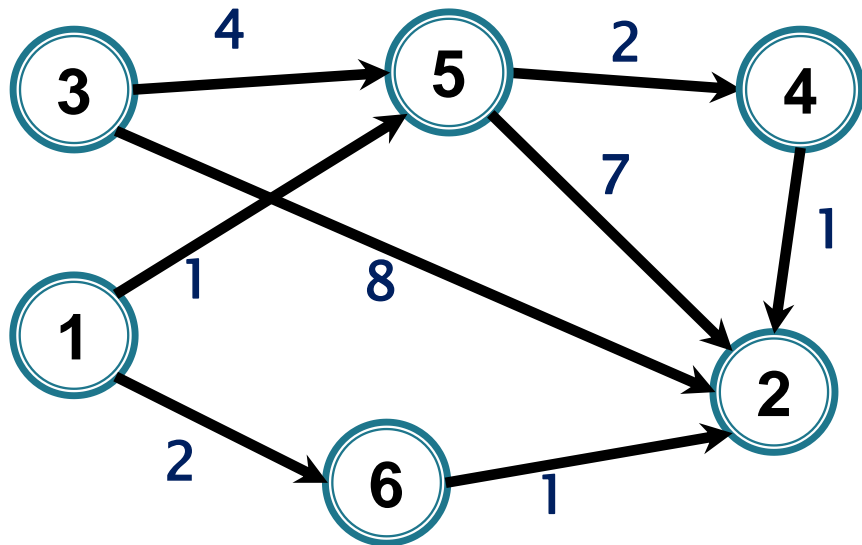
s=3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe:

1, 3, 6, 5, 4, 2

d/tata

	¹ [$\infty/0$,	² $\infty/0$,	³ 0 / 0 ,	⁴ $\infty/0$,	⁵ $\infty/0$,	⁶ $\infty/0$]
u = 1:	[$\infty/0$,	$\infty/0$,	0 / 0 ,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$]
u = 3:	[$\infty/0$,	8 / 3 ,	0 / 0 ,	$\infty/0$,	4 / 3 ,	$\infty/0$]
u = 6:	[$\infty/0$,	8 / 3 ,	0 / 0 ,	$\infty/0$,	4 / 3 ,	$\infty/0$]
u = 5:	[$\infty/0$,	8 / 3 ,	0 / 0 ,	6 / 5 ,	4 / 3 ,	$\infty/0$]
u = 4:	[$\infty/0$,	7 / 4 ,	0 / 0 ,	6 / 5 ,	4 / 3 ,	$\infty/0$]
u = 2:	[$\infty/0$,	7 / 4 ,	0 / 0 ,	6 / 5 ,	4 / 3 ,	$\infty/0$]

Sortare topologică

1, 3, 6, 5, 4, 2

s=3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe:

1, 3, 6, 5, 4, 2

d/tata

1

2

3

4

5

6

Soluție

[$\infty/0$, 7/4, 0/0, 6/5, 4/3, $\infty/0$]

Un drum minim de la 3 la 2?

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

► Observație

- Este suficient să considerăm în ordonarea topologică doar vârfurile accesibile din s
- În exemplu – fără 1 și 6

Complexitate

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

s - vârful de start

//initializam distante - ca la Dijkstra

pentru fiecare $u \in V$ executa

$d[u] = \infty$; tata[u]=0

$d[s] = 0$

//determinăm o sortare topologică a vârfurilor

SortTop = sortare_topologica(G)

pentru fiecare $u \in \text{SortTop}$

pentru fiecare $uv \in E$ executa

daca $d[u] + w(u, v) < d[v]$ atunci //relaxam uv

$d[v] = d[u] + w(u, v)$

tata[v] = u

scrie d, tata

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

Complexitate

- ▶ Inițializare $\rightarrow O(n)$
 - ▶ Sortare topologică $\rightarrow O(m+n)$
 - ▶ m * relaxare uv $\rightarrow O(m)$
-
- $O(m + n)$

Corectitudine

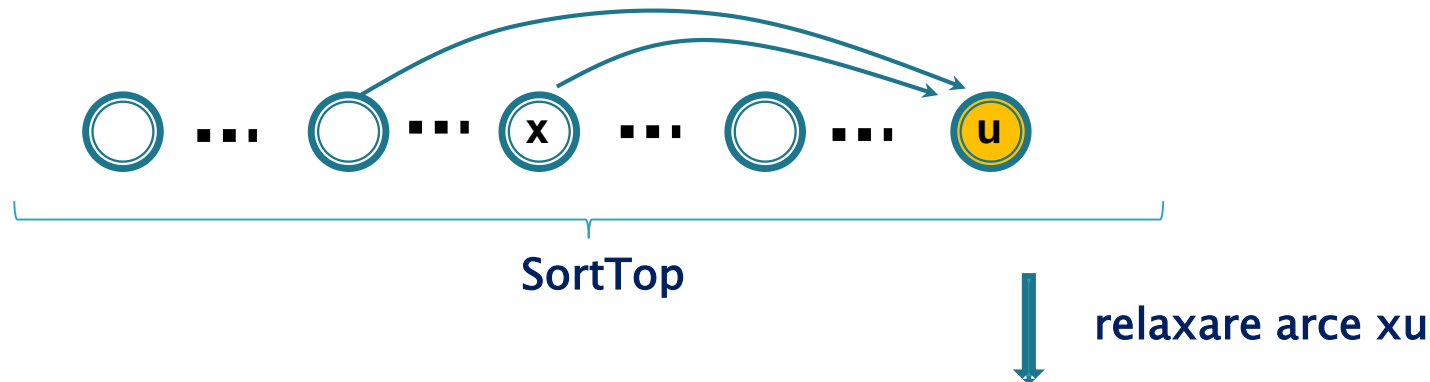
Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

- ▶ Algoritmul funcționează corect și dacă există arce cu cost negativ

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

- ▶ Algoritmul funcționează corect și dacă există arce cu cost negativ – Inducție după numărul de iterații

Când algoritmul ajunge la vârful u avem

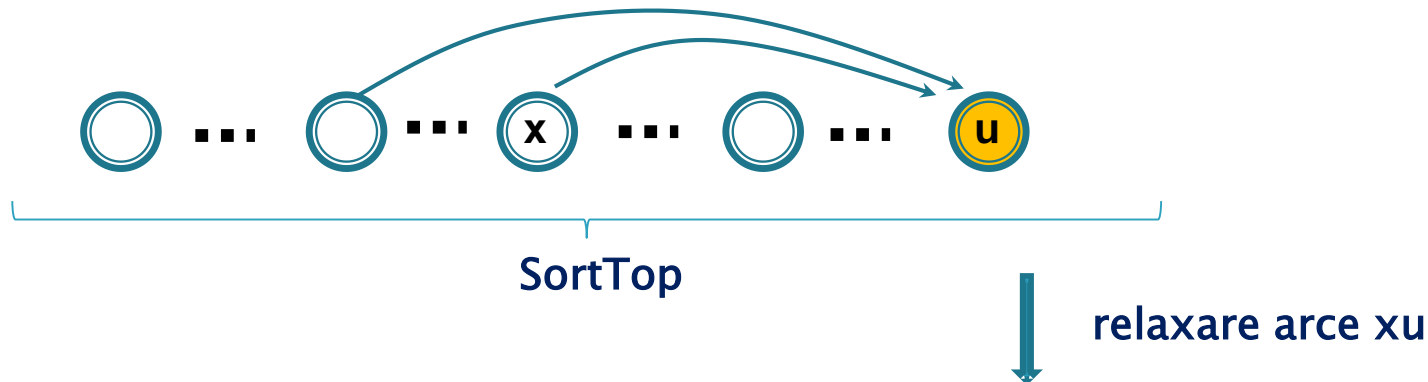
$$\begin{aligned} d[u] &= \min\{ d[x] + w(x,u) \mid xu \in E, \text{ **x înaintea lui u în SortTop** } \} \\ &= \min\{ d[x] + w(x,u) \mid xu \in E \} \end{aligned}$$

↑
deja corect calculate (ipoteza inducție)

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

- ▶ Algoritmul funcționează corect și dacă există arce cu cost negativ – Inducție după numărul de iterații

Când algoritmul ajunge la vârful u avem

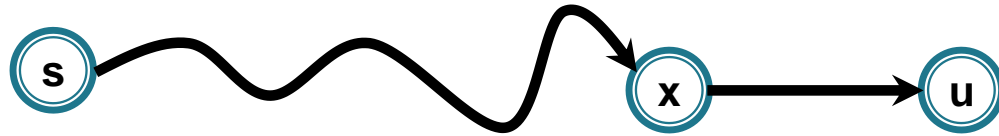
$$\begin{aligned} d[u] &= \min\{ d[x] + w(x,u) \mid xu \in E, \text{ x înaintea lui u în SortTop } \} \\ &= \min\{ d[x] + w(x,u) \mid xu \in E \} = \min\{ \delta(s, x) + w(x,u) \mid xu \in E \} \\ &= \delta(s, u) \end{aligned}$$

↑
deja corect calculate (ipoteza inducție)

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

Varianta 2 de demonstrație – similar Dijkstra

Fie P s – u drum minim și x predecesorul lui u pe acest drum.

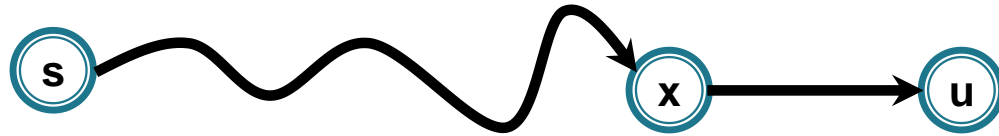
► x este înaintea lui u în **SortTop** \Rightarrow (ip. inducție)

$$d[x] = \delta(s; x) = w([s \underline{P} x])$$

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

Varianta 2 de demonstrație – similar Dijkstra

Fie P s-u drum minim și x predecesorul lui u pe acest drum.

- ▶ x este înaintea lui u în SortTop \Rightarrow (ip. inducție)

$$d[x] = \delta(s; x) = w([s \underline{P} x])$$

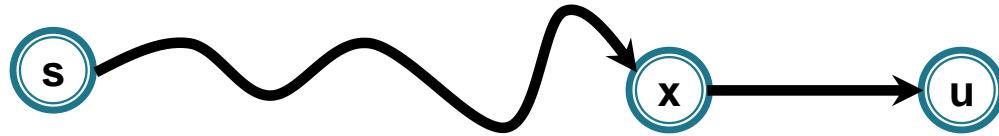
- ▶ după relaxarea arcului xu avem:

$$\begin{aligned} d[u] &\leq d[x] + w(xu) = w([s \underline{P} x]) + w(xu) = \\ &= w([s \underline{P} u]) = \delta(s; u) \end{aligned}$$

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

Varianta 2 de demonstrație – similar Dijkstra

Fie P s-u drum minim și x predecesorul lui u pe acest drum.

- ▶ x este înaintea lui u în SortTop \Rightarrow (ip. inducție)

$$d[x] = \delta(s; x) = w([s \underline{P} x])$$

- ▶ după relaxarea arcului xu avem:

$$\begin{aligned} d[u] &\leq d[x] + w(xu) = w([s \underline{P} x]) + w(xu) = \\ &= w([s \underline{P} u]) = \delta(s; u) \end{aligned}$$

Dar $\delta(s; u) \leq d[u]$ (estimare superioară) $\Rightarrow \delta(s; u) = d[u]$

Aplicație – Drumuri critice

Drumuri critice

- ▶ Se cunosc pentru un proiect cu n activități, numerotate $1, \dots, n$:
 - durata fiecărei activități
 -
 -

Drumuri critice

- ▶ Se cunosc pentru un proiect cu n activități, numerotate $1, \dots, n$:
 - durata fiecărei activități
 - perechi (i, j) = activitatea i trebuie să se încheie înainte să înceapă j (activitatea j depinde de i)
 -

Drumuri critice

- ▶ Se cunosc pentru un proiect cu n activități, numerotate $1, \dots, n$:
 - durata fiecărei activități
 - perechi (i, j) = activitatea i trebuie să se încheie înainte să înceapă j
 - activitățile se pot desfășura **și în paralel**

Drumuri critice

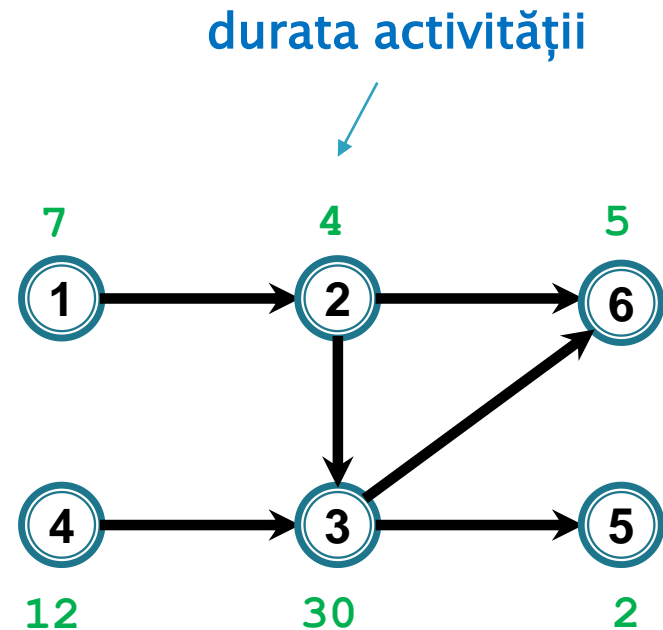
- ▶ Se cunosc pentru un proiect cu n activități, numerotate $1, \dots, n$:
 - durata fiecărei activități
 - perechi (i, j) = activitatea i trebuie să se încheie înainte să înceapă j
 - activitățile se pot desfășura și în paralel

Se cere: timpul minim de finalizare a proiectului (dacă începe la ora 0) + planificarea activităților

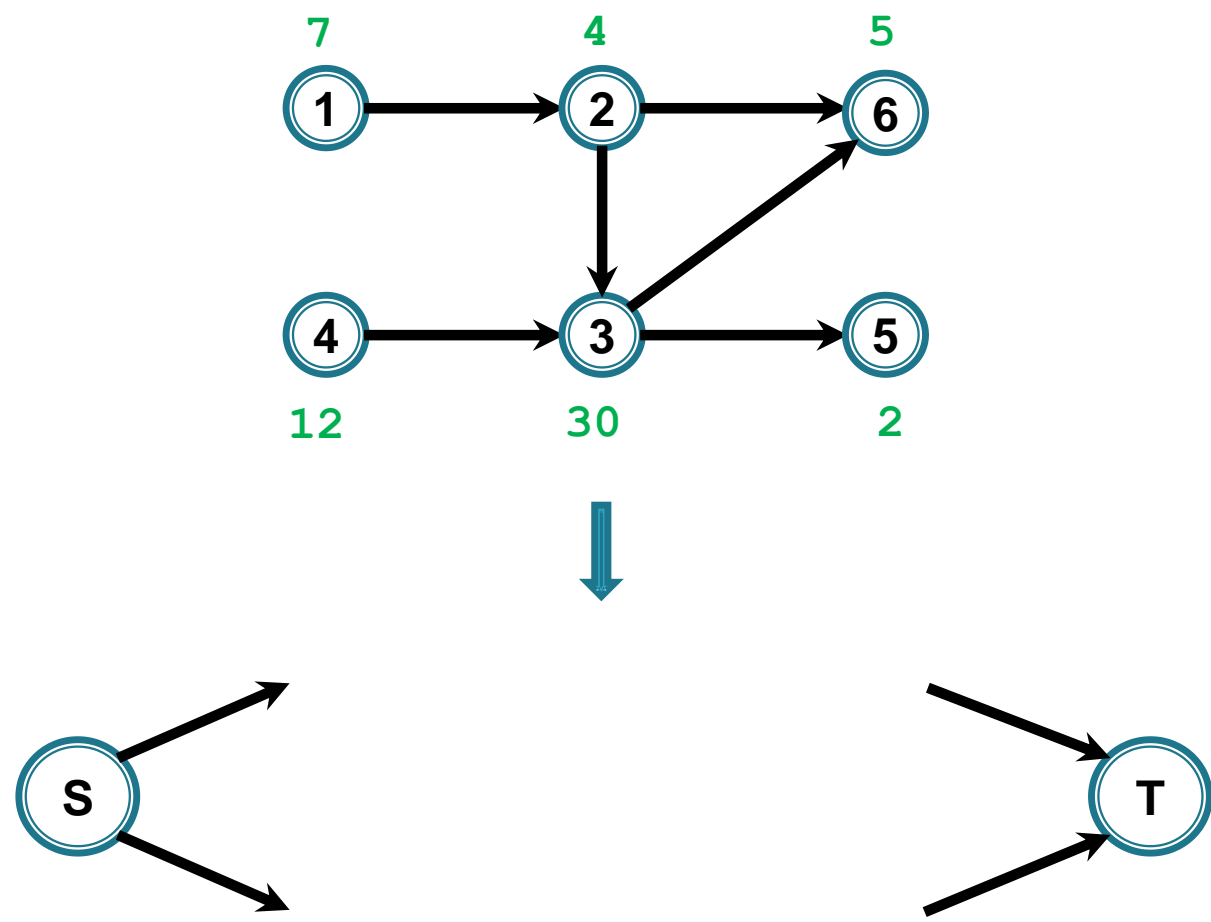
Drumuri critice

► $n = 6$

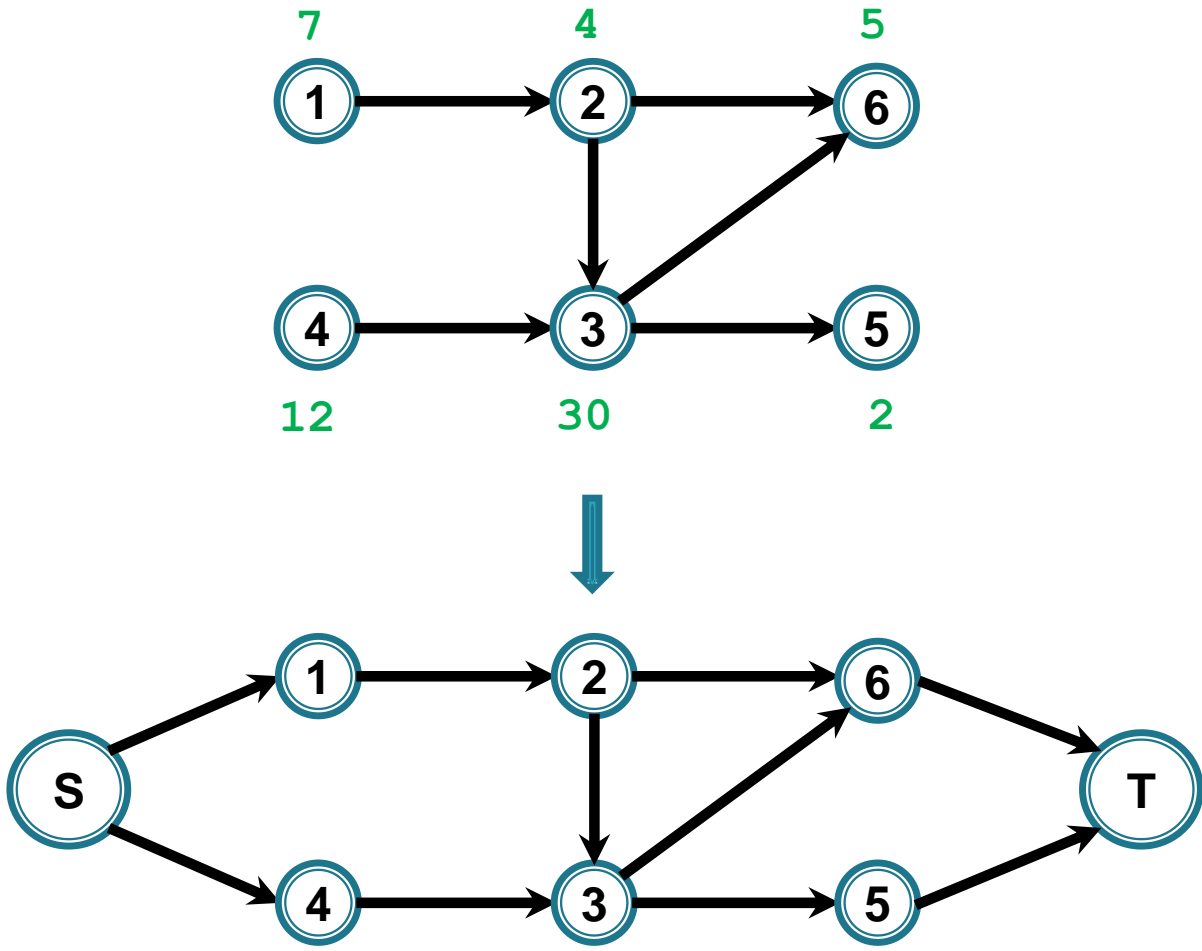
- Activitatea 1 – durata 7
- Activitatea 2 – durata 4
- Activitatea 3 – durata 30
- Activitatea 4 – durata 12
- Activitatea 5 – durata 2
- Activitatea 6 – durata 5
- (1, 2)
- (2, 3)
- (3, 6)
- (4, 3)
- (2, 6)
- (3, 5)

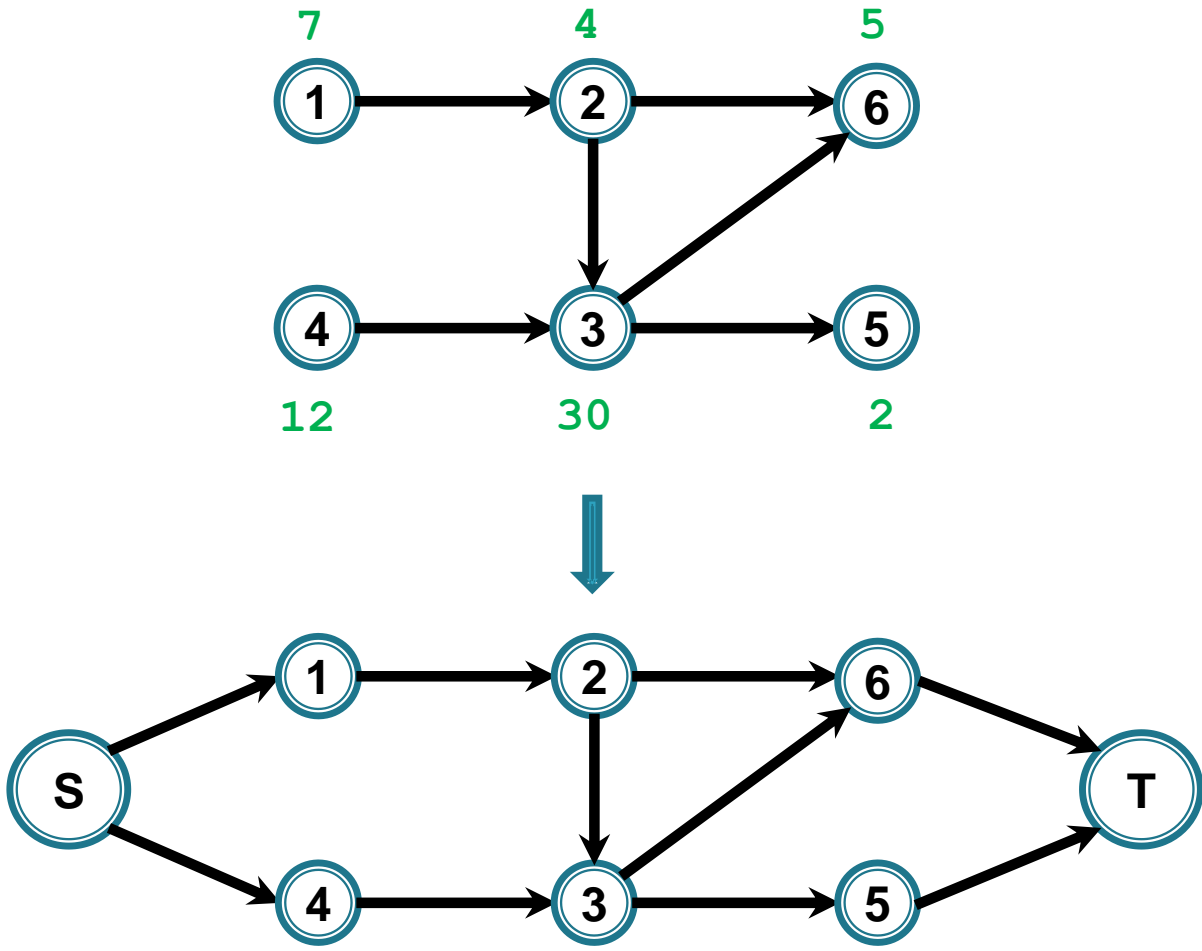
Drumuri critice

Drumuri critice

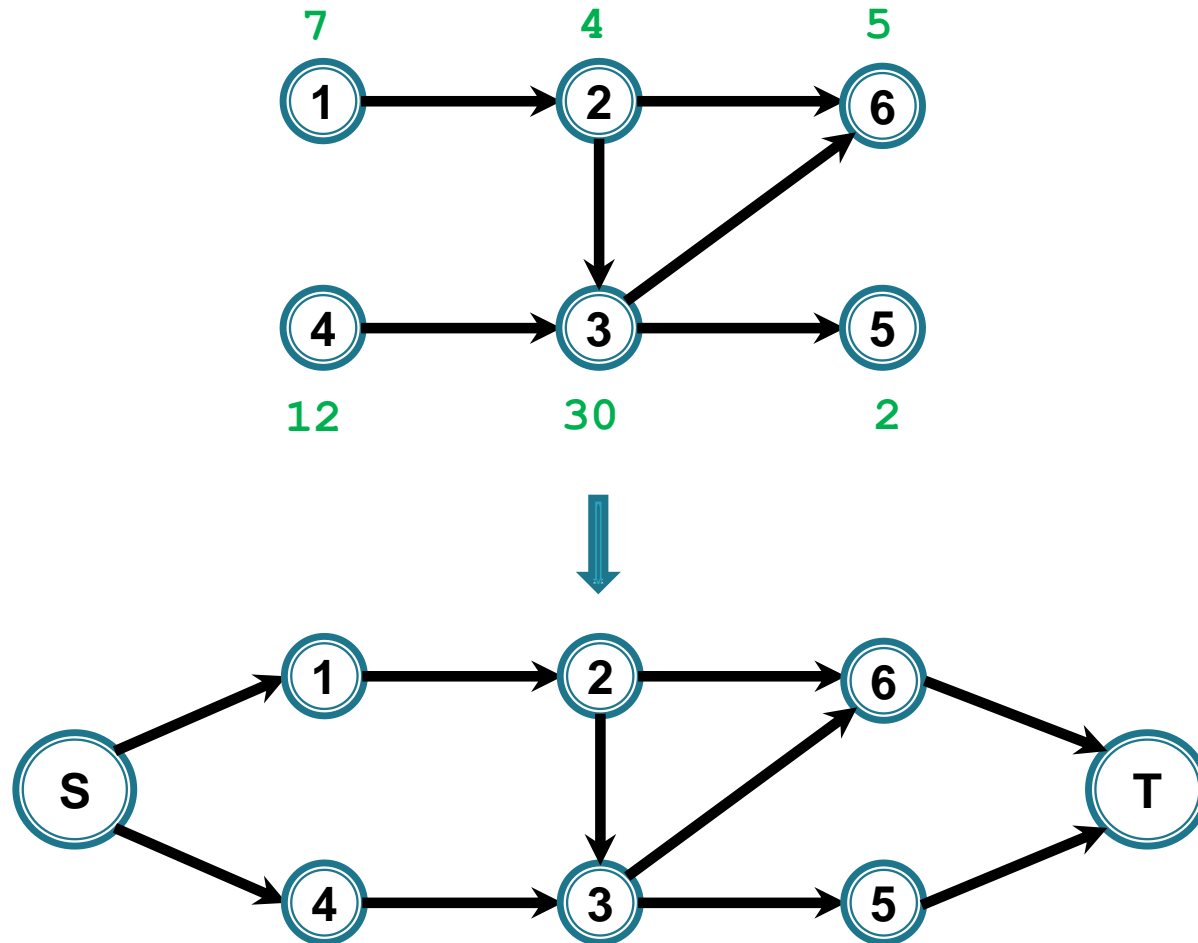

Drumuri critice

$w(i,j) = ?$

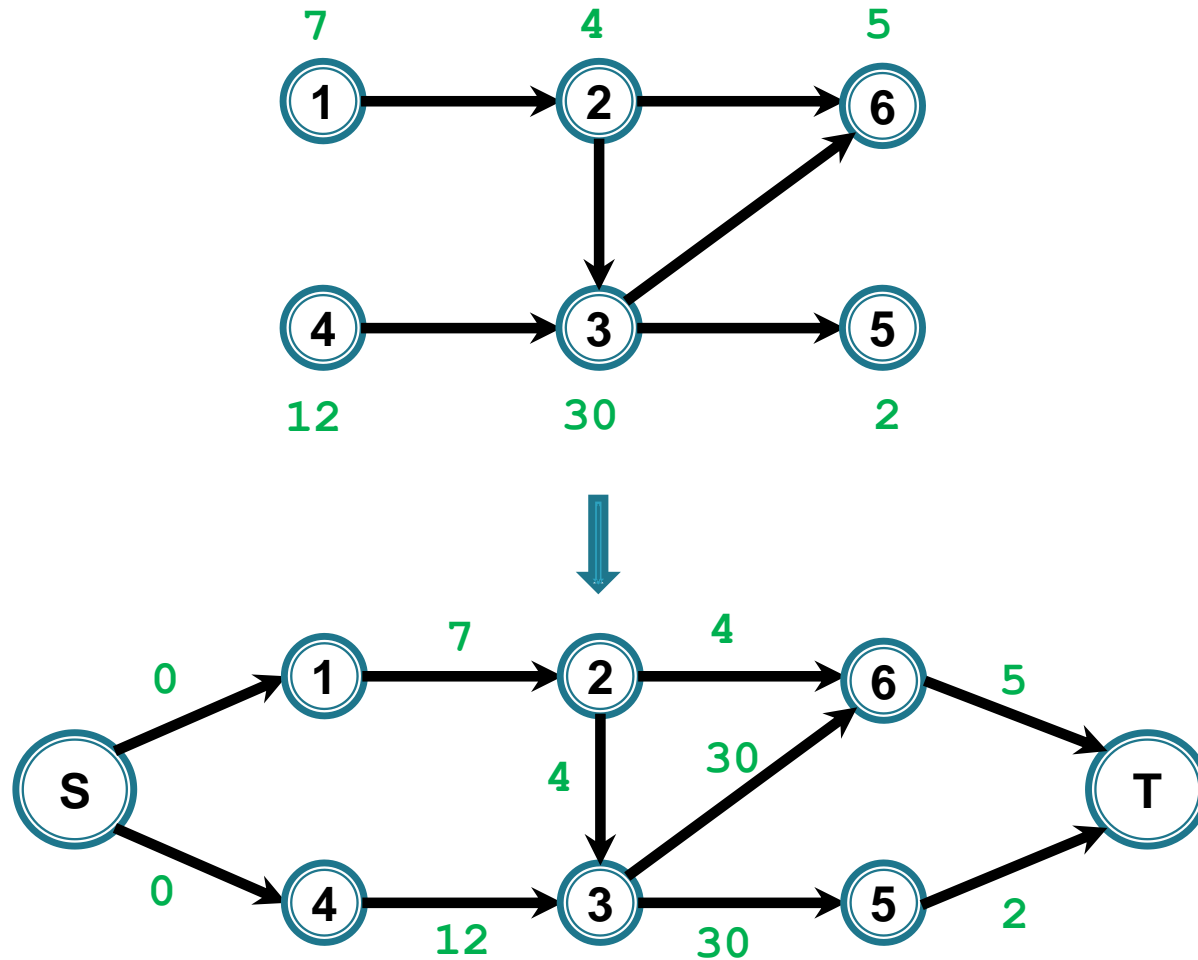
Drumuri critice

$w(i,j)$ = **durata activității i**

= întârzierea minimă între începutul activității i și începutul activității j
(mai general)

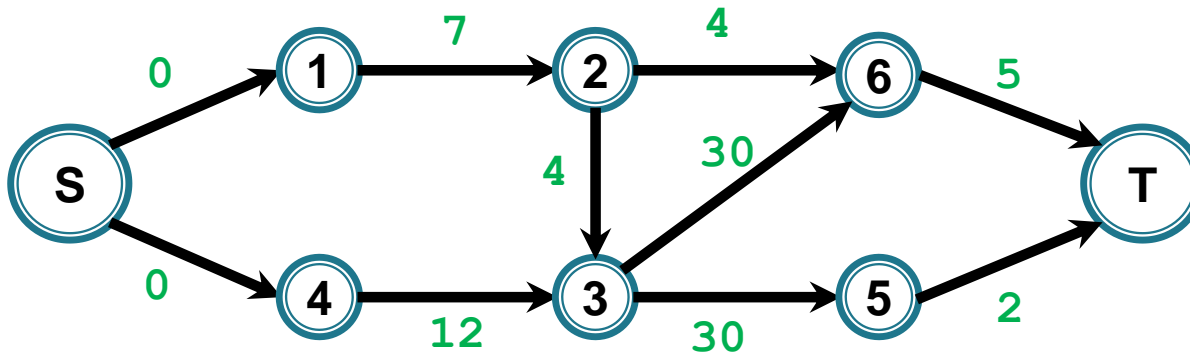
Drumuri critice

$w(i,j)$ = **durata activității i**

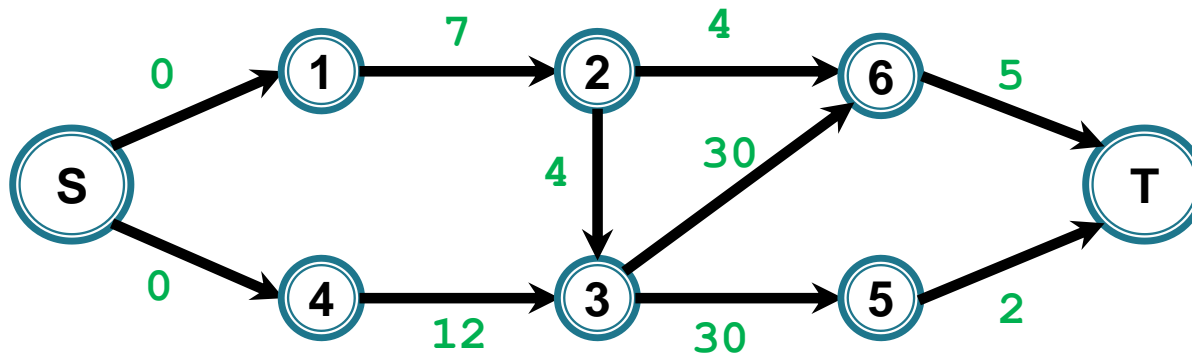
= întârzierea minimă între începutul activității i și începutul activității j
(mai general)

Drumuri critice

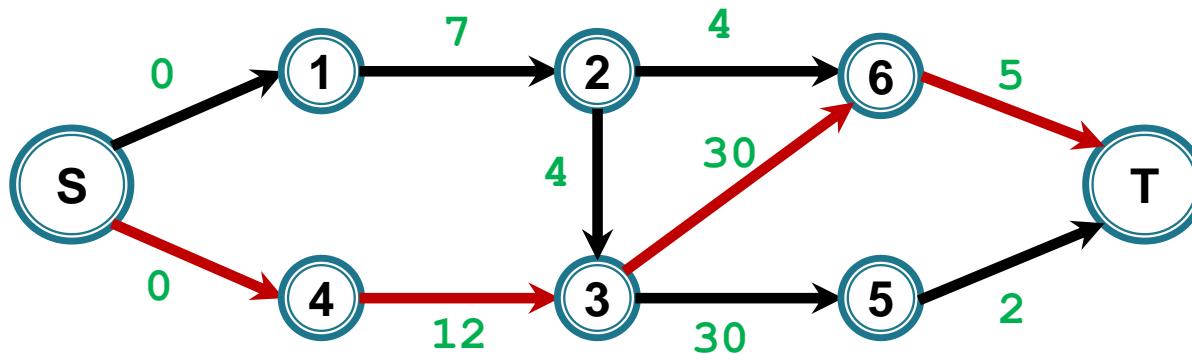
Timpul minim de finalizare a proiectului = ?

Drumuri critice

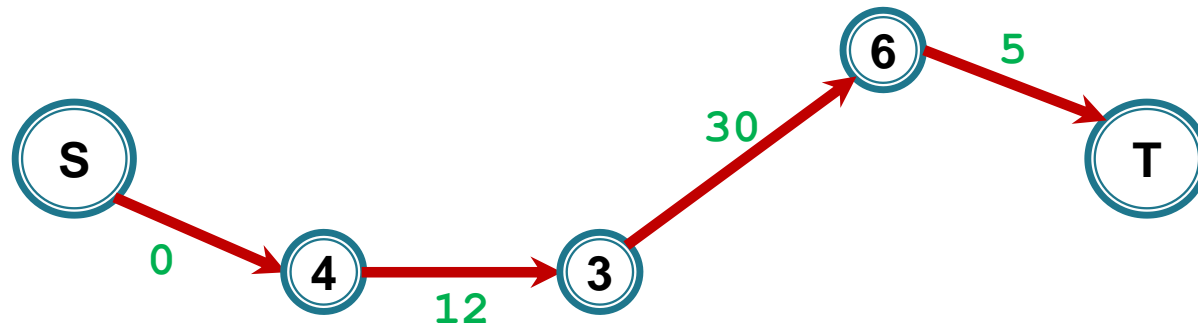

Timpul minim de finalizare a proiectului = **costul maxim al unui drum de la S la T**

Drumuri critice

Timpul minim de finalizare a proiectului = **costul maxim al unui drum de la S la T**

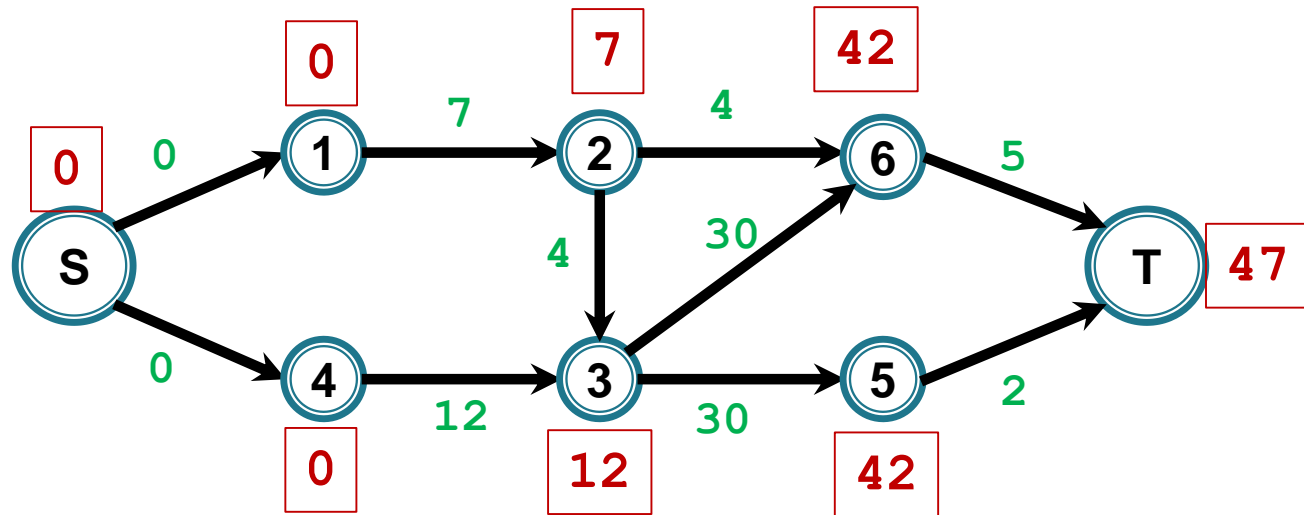
Drum CRITIC

Drumuri critice

- ▶ Durata minimă a proiectului = costul maxim al unui drum de la S la T
 - **Drum critic** = drum de cost maxim de la S la T
 - **Orice întârziere în desfășurarea unei activități de pe acest drum duce la creșterea timpului de terminare al proiectului**
 - PERT/CPM – Program Evaluation and Review Technique / Critical Path Method

Drumuri critice

- ▶ Durata minimă a proiectului = costul maxim al unui drum de la S la T
- ▶ Timpul minim de început al unei activități u = costul maxim al unui drum de la S la u

activitatea 1: intervalul de desfășurare (0,7)

activitatea 3: intervalul de desfășurare (12, 42)

Drumuri critice

Putem modifica algoritmul de determinare de drumuri minime în grafuri aciclice a.î. să determine drumuri maxime (de cost maxim) de la s la celelalte vârfuri?

Drumuri critice

Putem modifica algoritmul de determinare de drumuri minime în grafuri aciclice a.î. să determine drumuri maxime (de cost maxim) de la S la celelalte vârfuri

- Problema este echivalentă cu a determina **drumuri minime** din S în graful în care înlocuim fiecare pondere $w(e)$ cu $-w(e)$
- Modificăm astfel doar inițializarea distanțelor (cu $-\infty$ în loc de $+\infty$) și **inversăm condiția de la relaxarea** arcelor pentru a calcula maxim în loc de minim
- **Corectitudine** – rezultă din corectitudinea algoritmului pentru drumul minim

Drumuri maxime de sursă unică în grafuri aciclice

`s` - vârful de start

`//initializam distante - ca la Dijkstra`

pentru fiecare $u \in V$ executa

`d[u] = $-\infty$; tata[u]=0`

`d[s] = 0`

`//determinăm o sortare topologică a vârfurilor`

`SortTop = sortare_topologica(G)`

pentru fiecare $u \in \text{SortTop}$

pentru fiecare $uv \in E$ executa

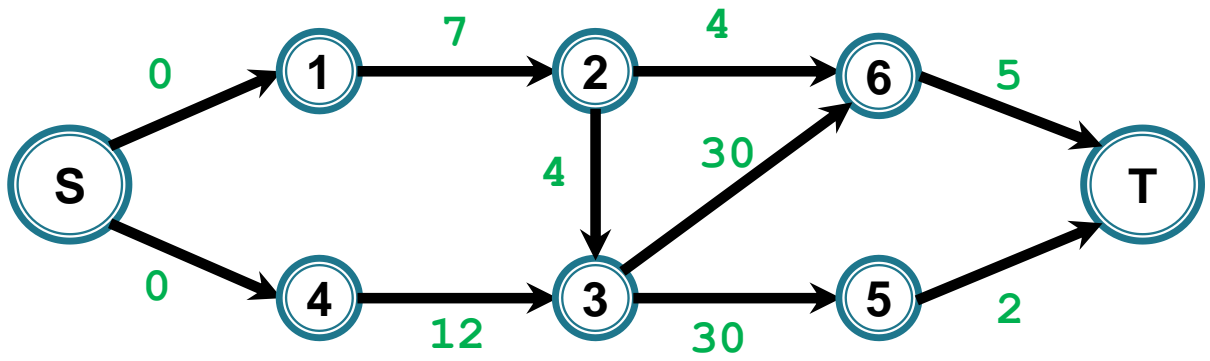
`daca $d[u] + w(u, v) > d[v]$ atunci //relaxam uv`

`d[v] = $d[u] + w(u, v)$`

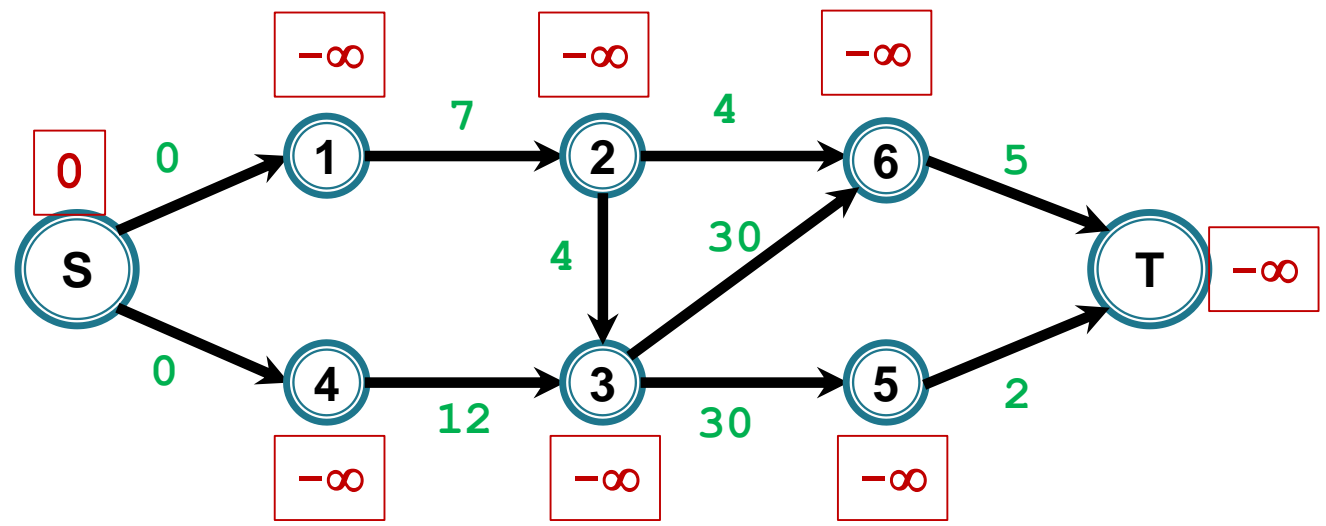
`tata[v] = u`

scrie `d, tata`

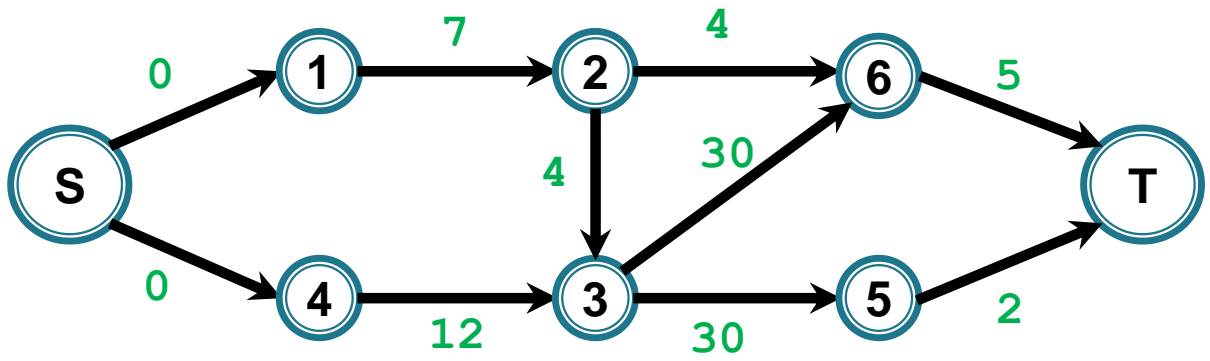
Drumuri critice

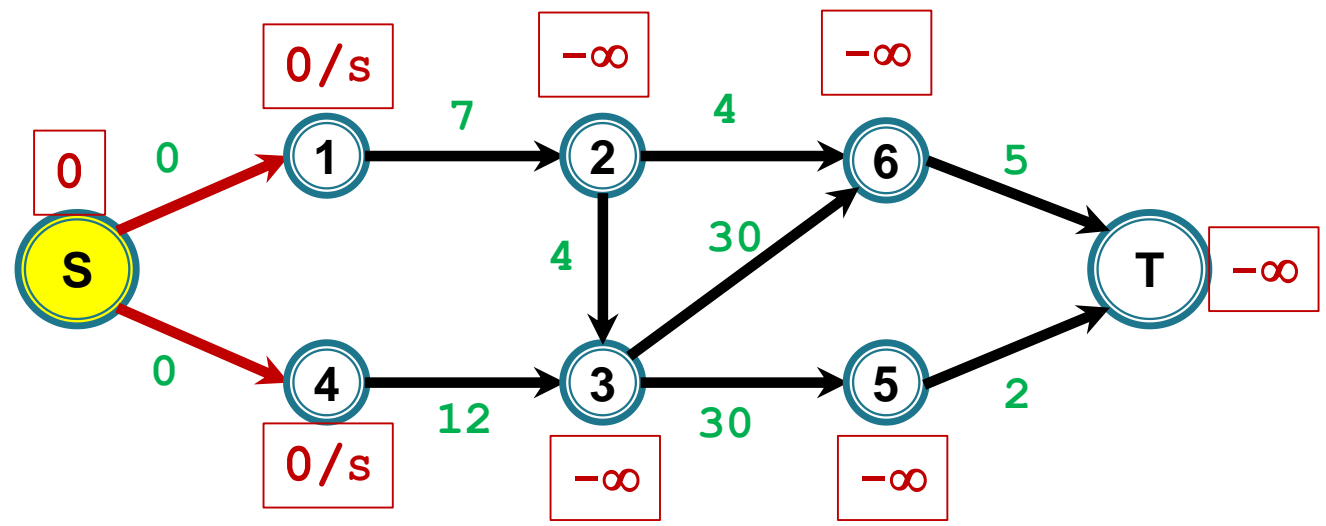
Ordine de calcul distanțe: S, 1, 4, 2, 3, 5, 6, T

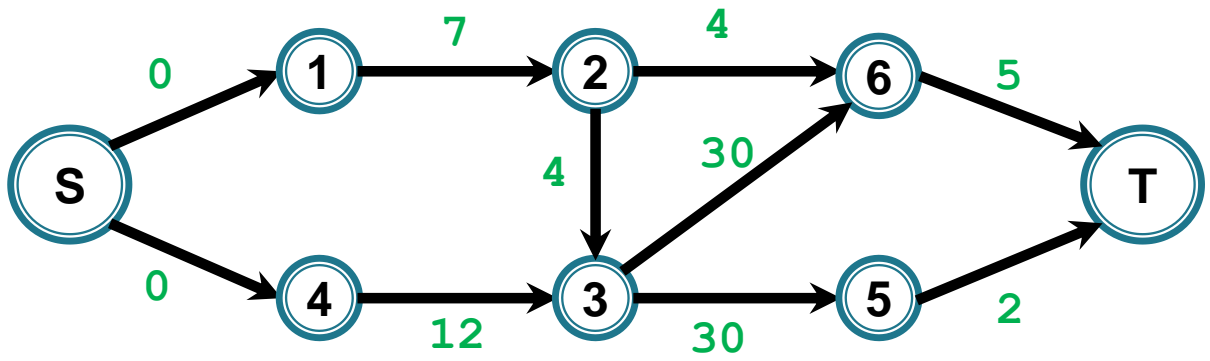
Drumuri critice

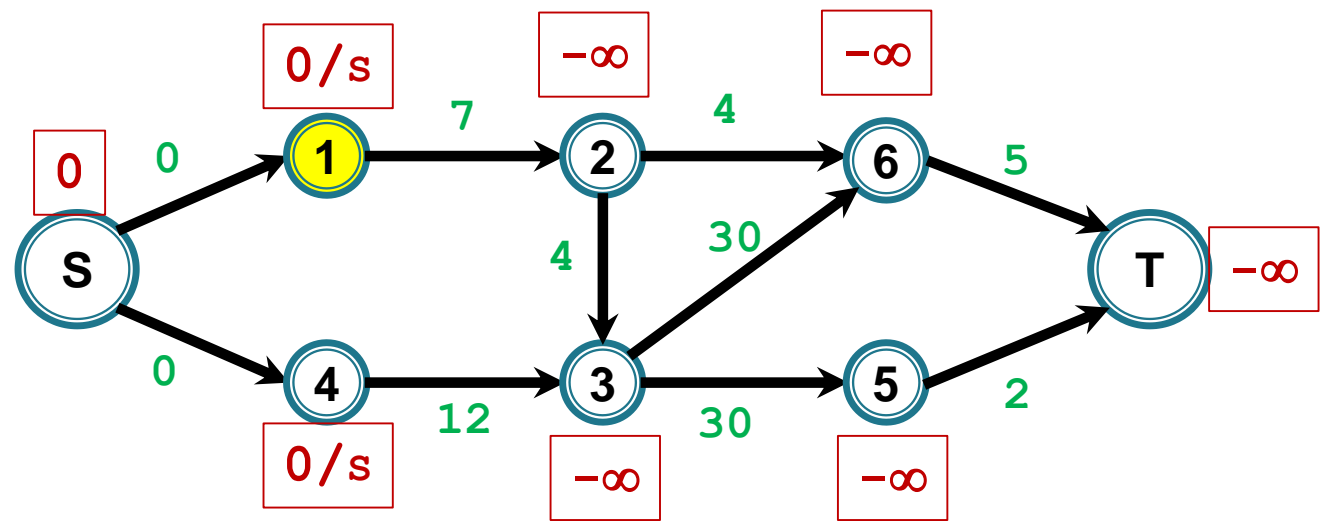
Ordine de calcul distanțe: **S**, 1, 4, 2, 3, 5, 6, T

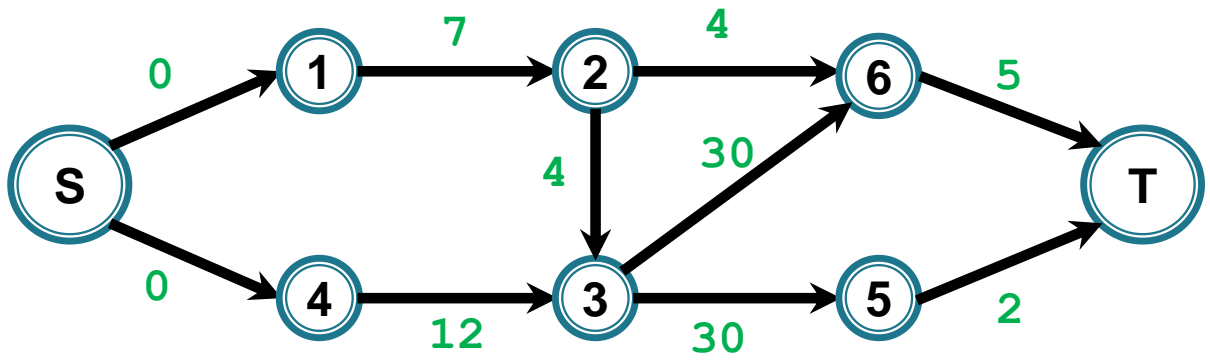
Drumuri critice

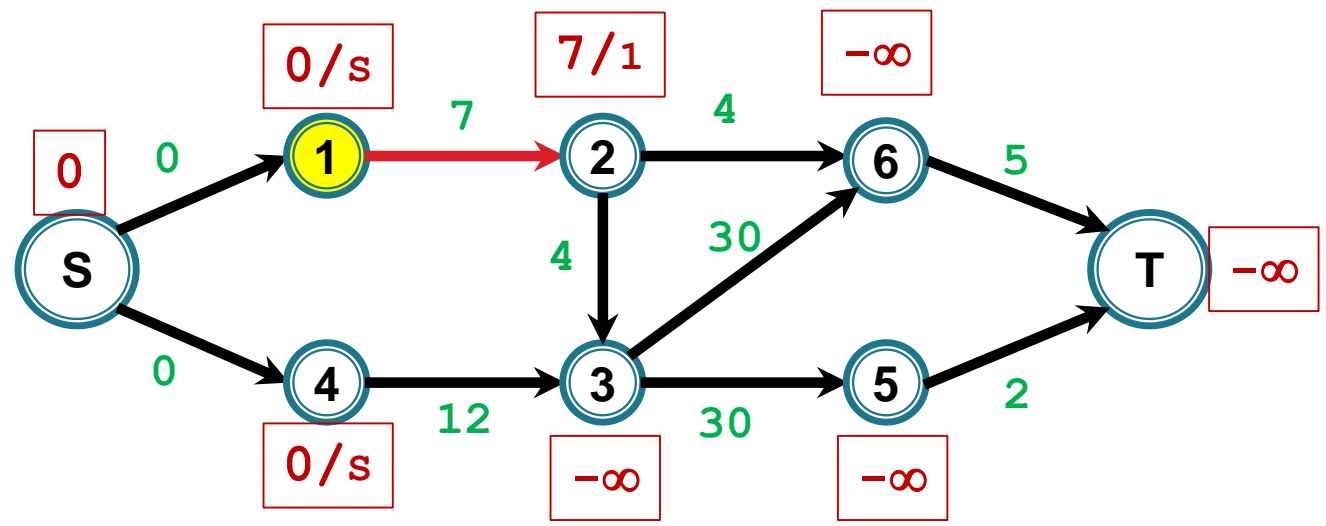
Ordine de calcul distanțe: S, 1, 4, 2, 3, 5, 6, T

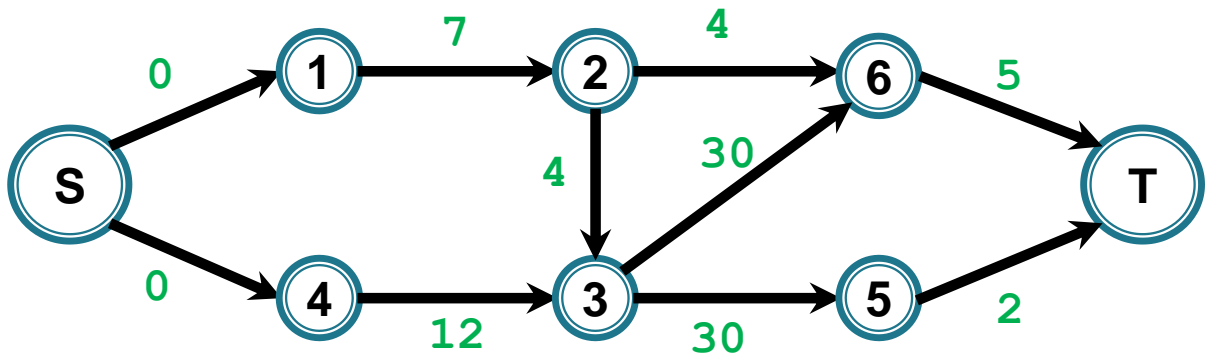
Drumuri critice

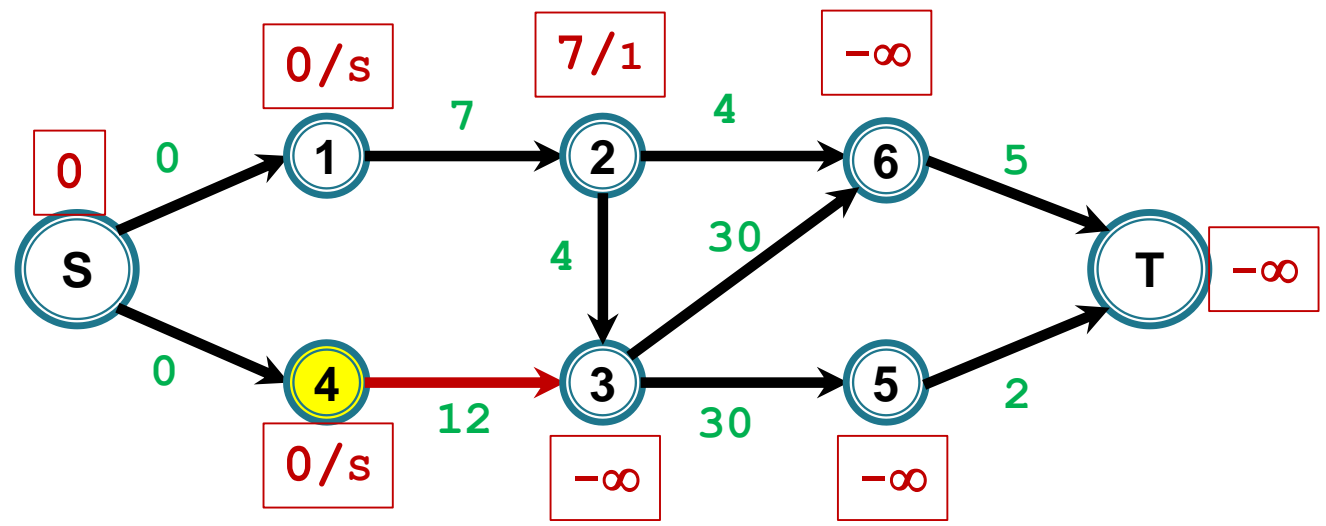
Ordine de calcul distanțe: S, 1, 4, 2, 3, 5, 6, T

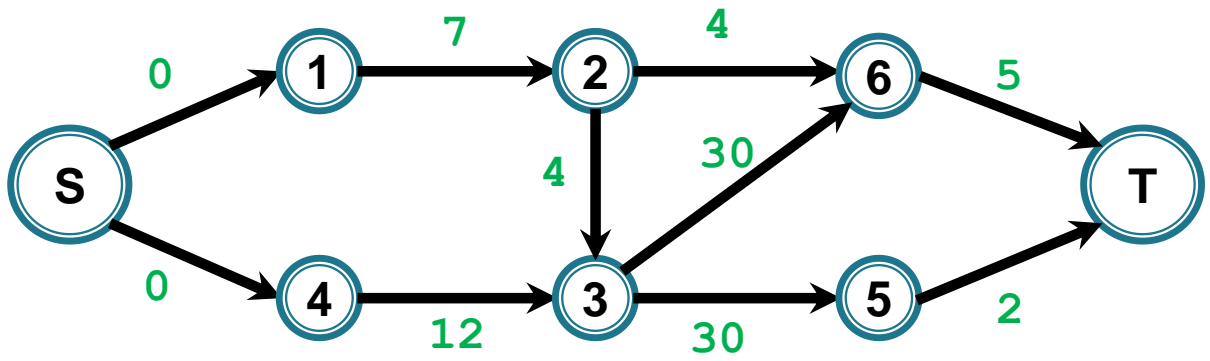
Drumuri critice

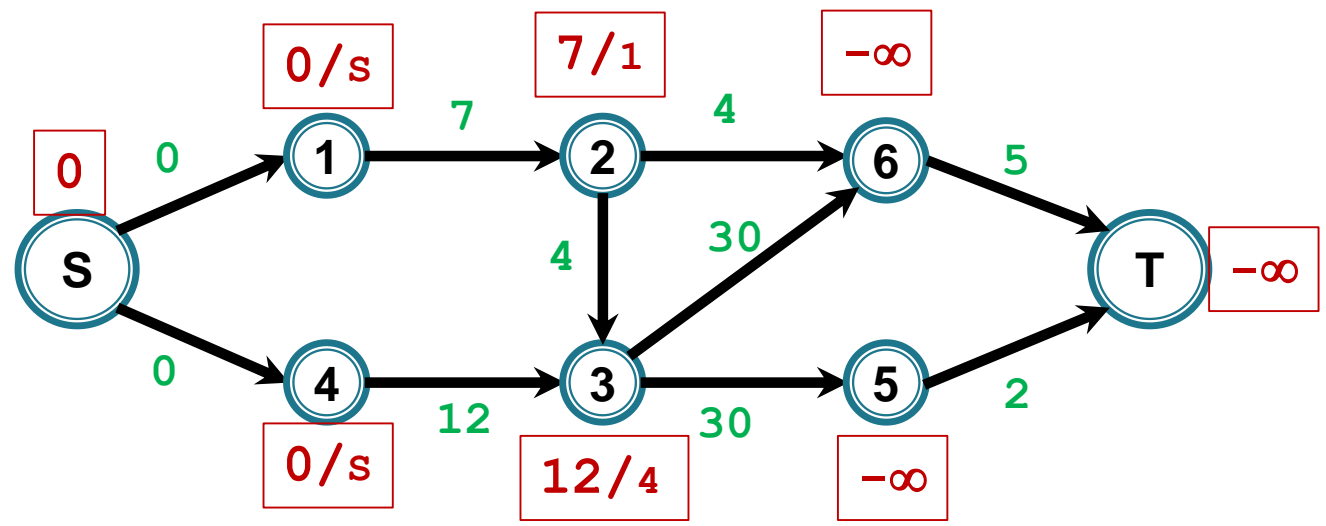
Ordine de calcul distanțe: S, 1, 4, 2, 3, 5, 6, T

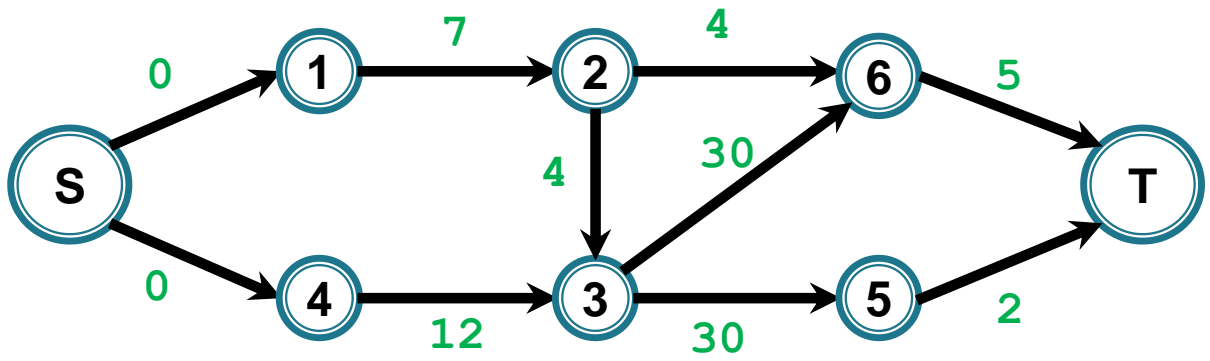
Drumuri critice

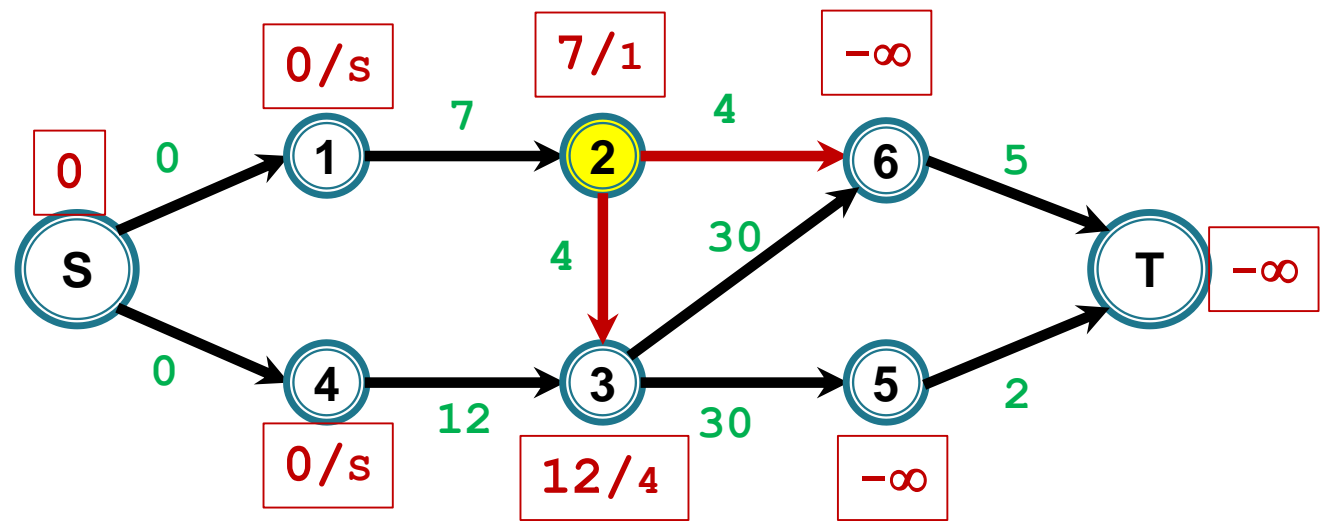
Ordine de calcul distanțe: S, 1, 4, 2, 3, 5, 6, T

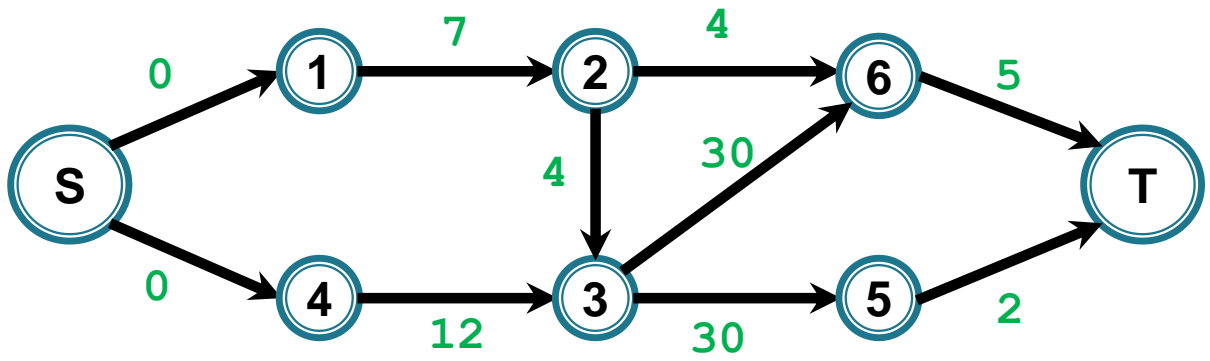
Drumuri critice

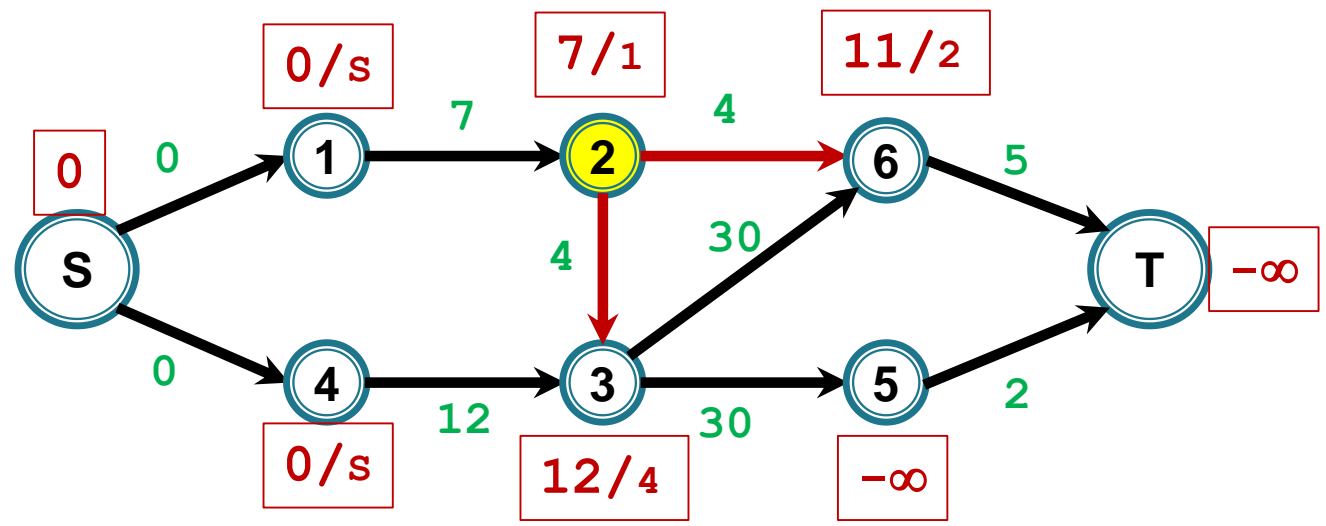
Ordine de calcul distanțe: S, 1, 4, 2, 3, 5, 6, T

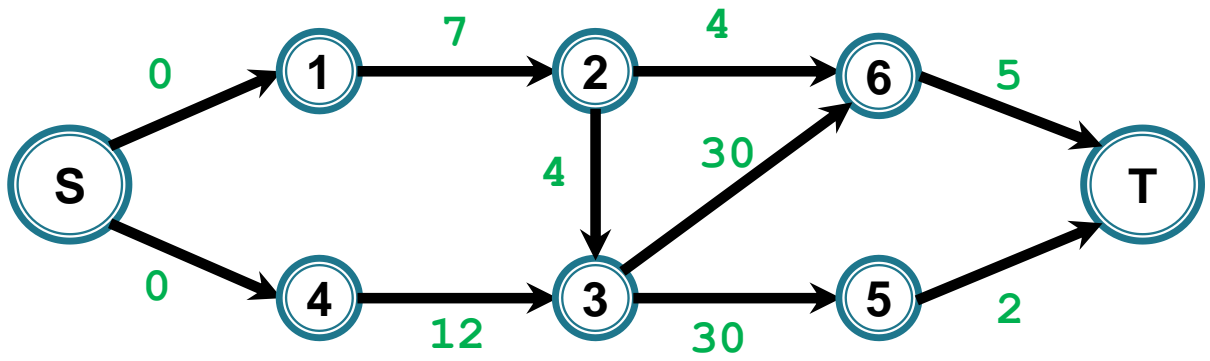
Drumuri critice

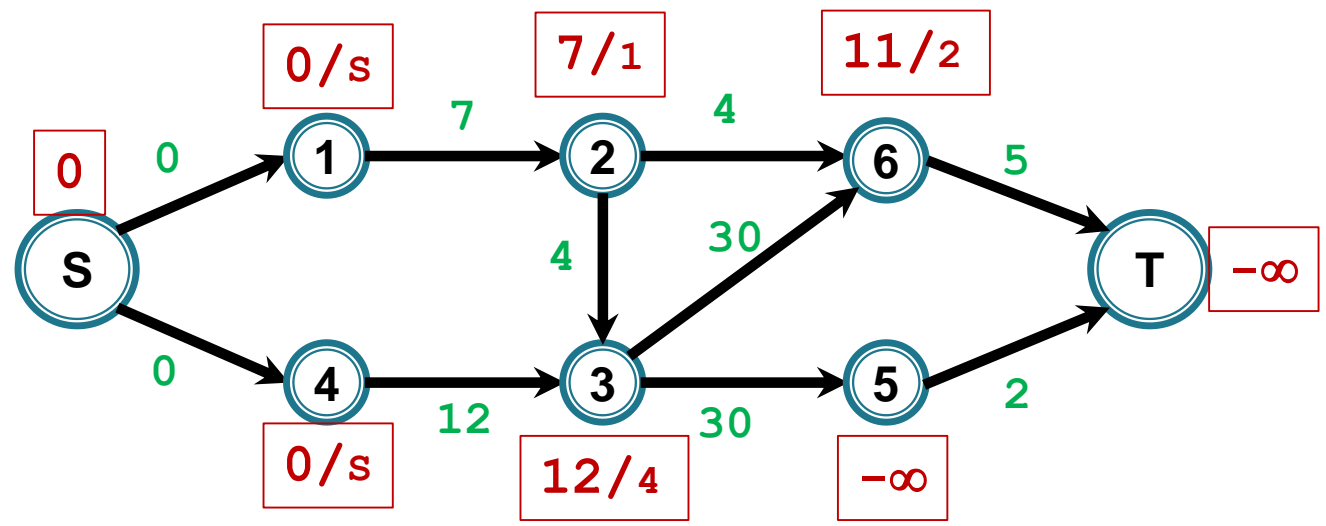
Ordine de calcul distanțe: S, 1, 4, 2, 3, 5, 6, T

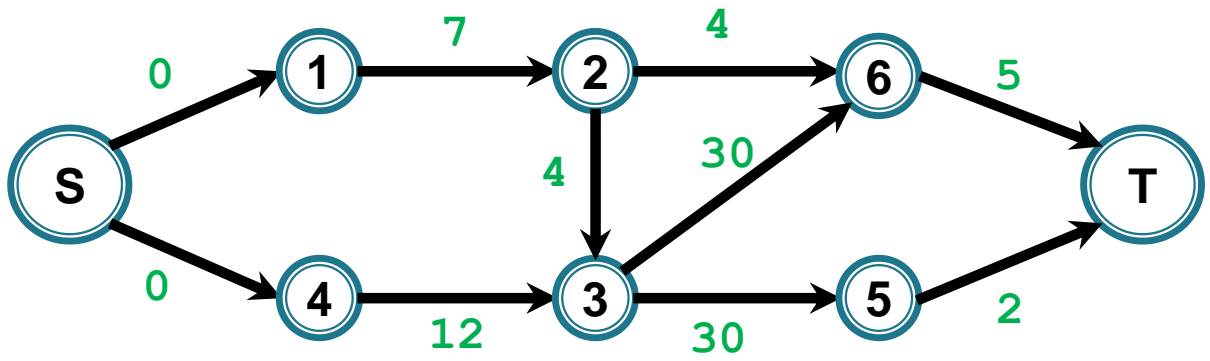
Drumuri critice

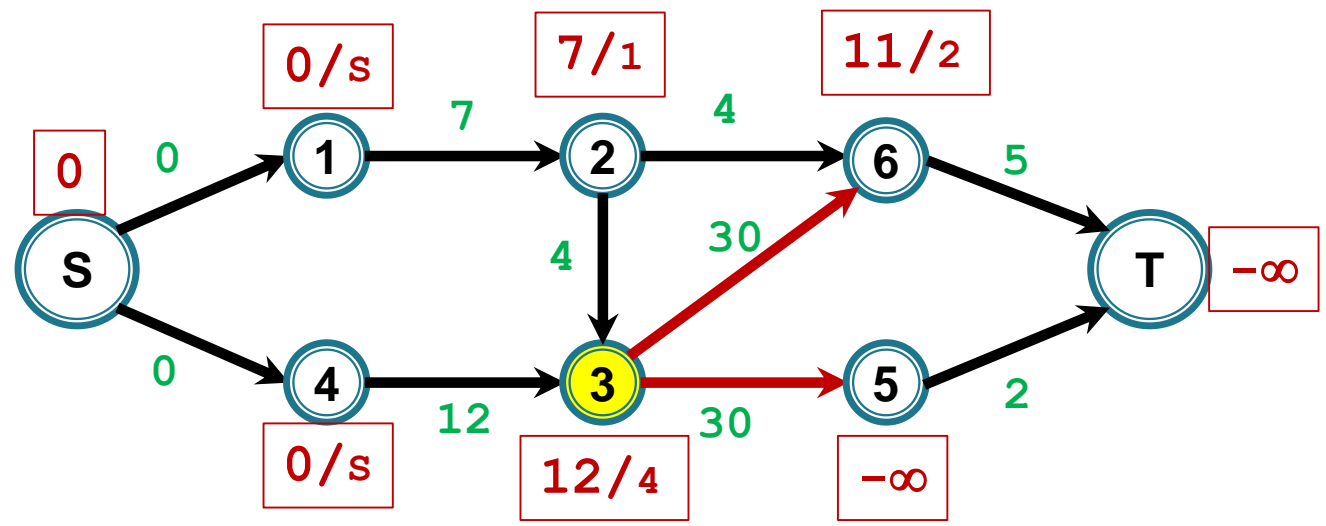
Ordine de calcul distanțe: S, 1, 4, 2, 3, 5, 6, T

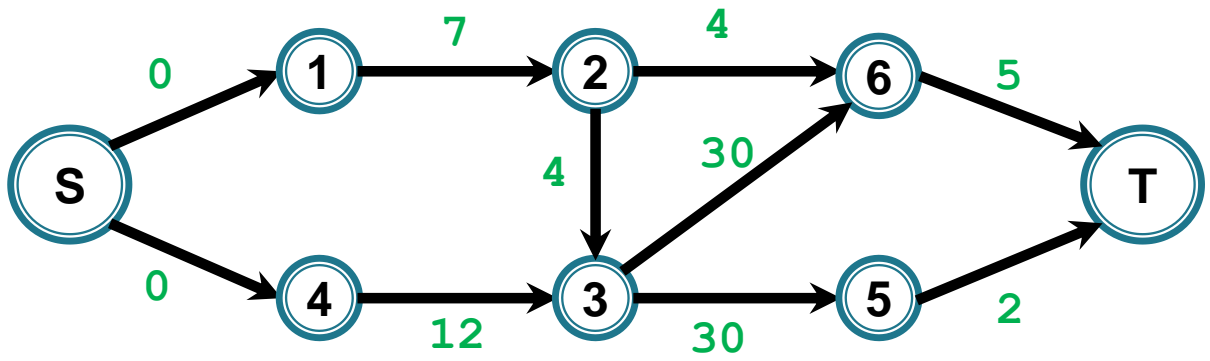
Drumuri critice

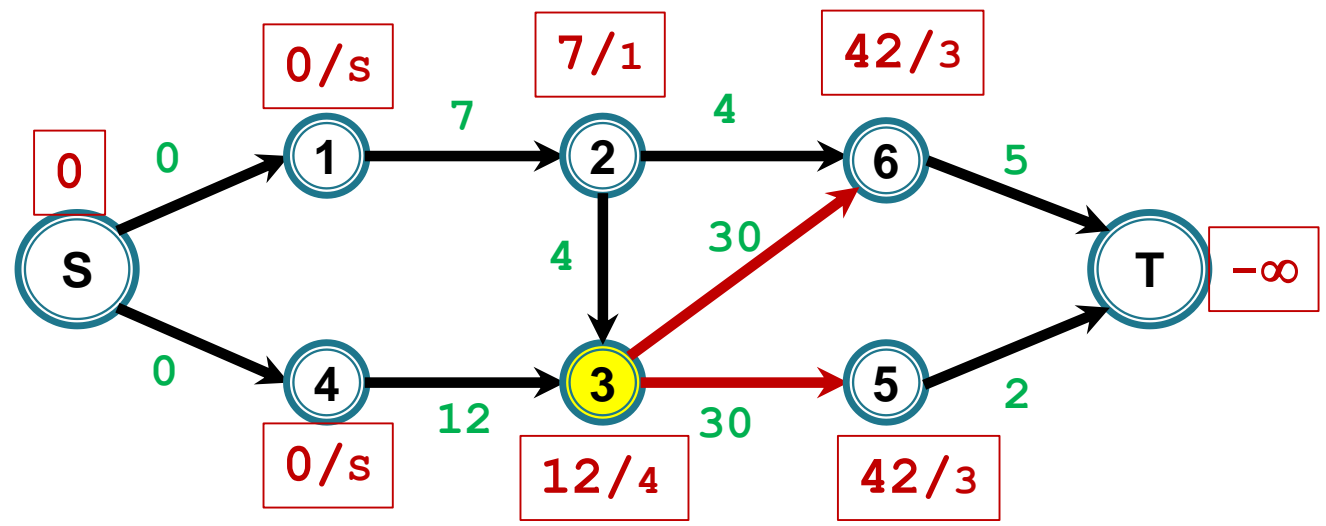
Ordine de calcul distanțe: S, 1, 4, 2, 3, 5, 6, T

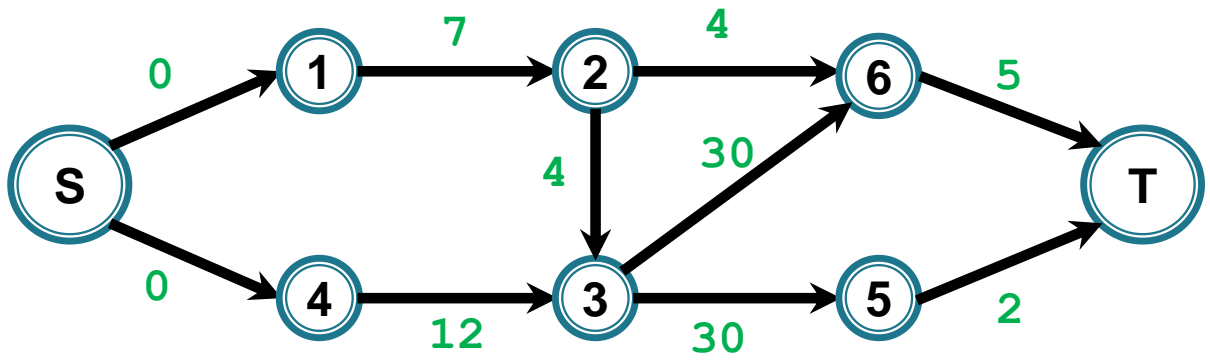
Drumuri critice

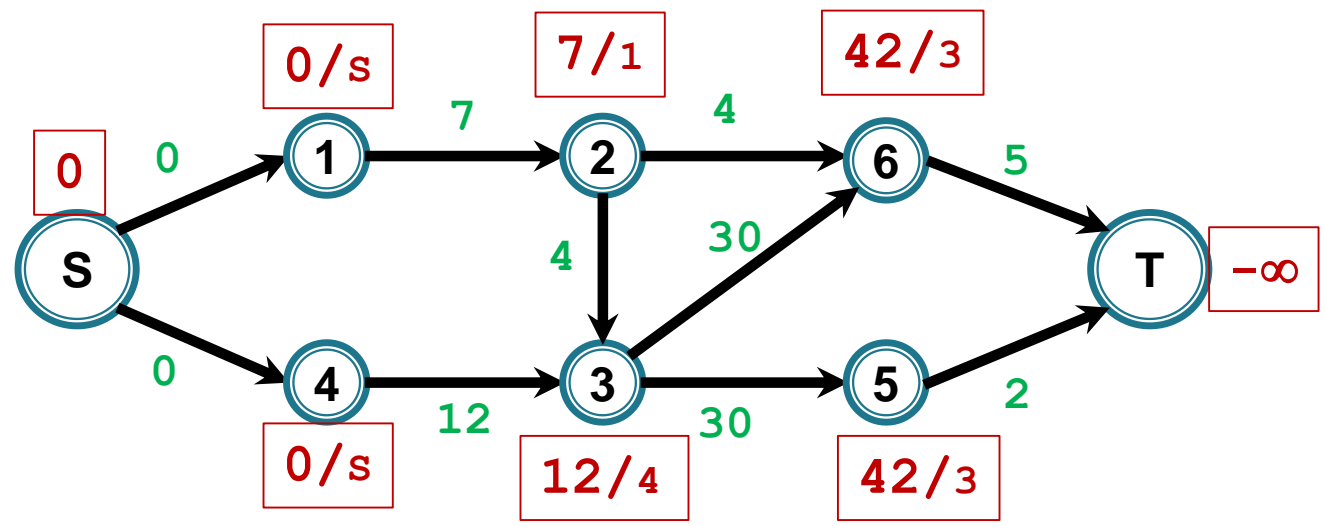
Ordine de calcul distanțe: S, 1, 4, 2, 3, 5, 6, T

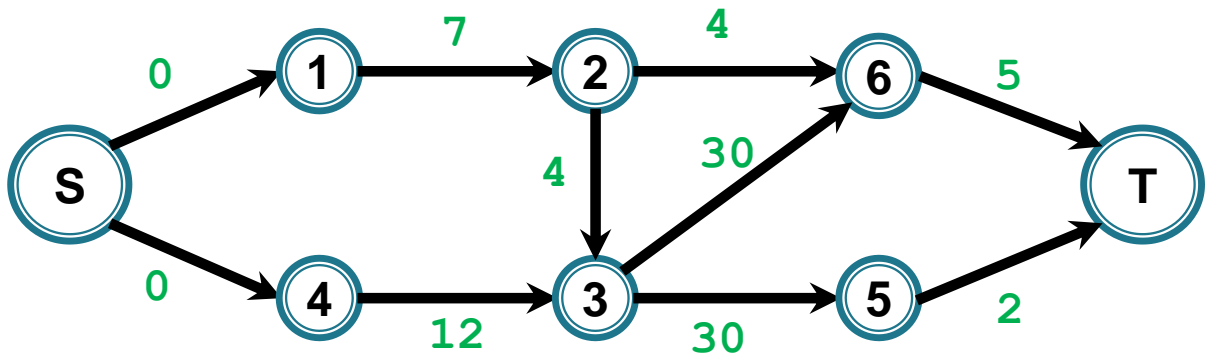
Drumuri critice

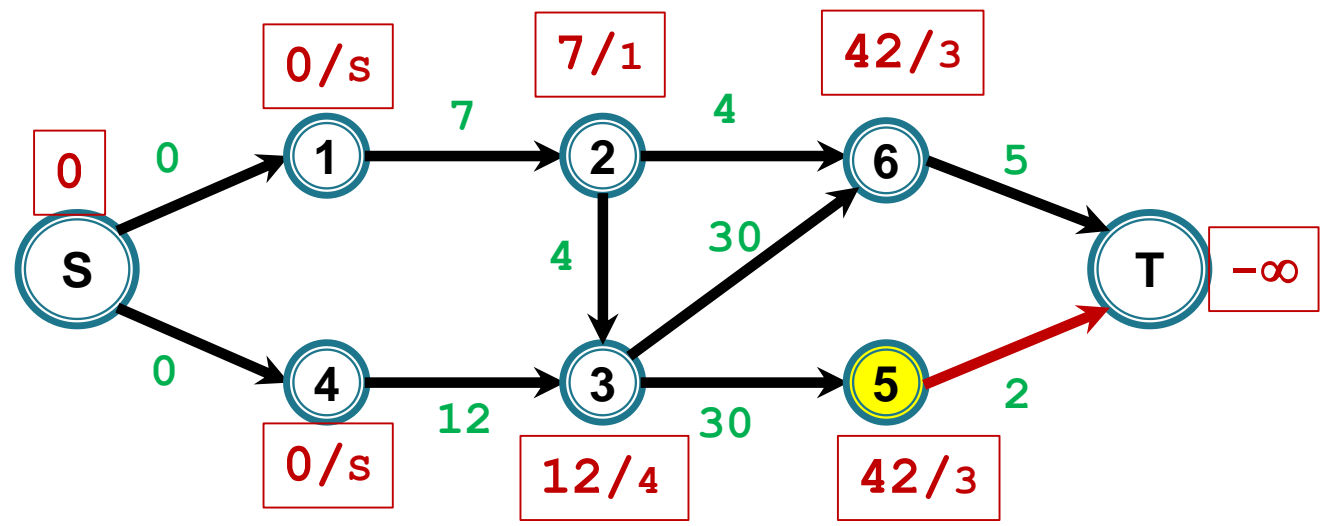
Ordine de calcul distanțe: S, 1, 4, 2, 3, 5, 6, T

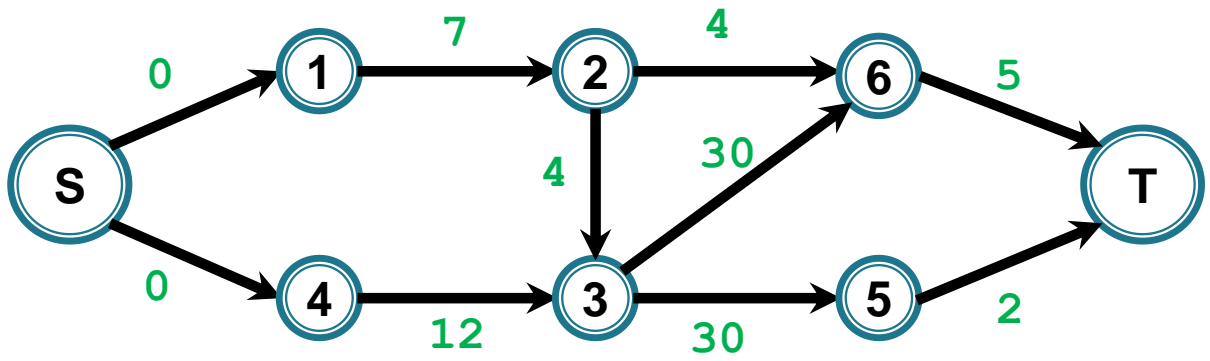
Drumuri critice

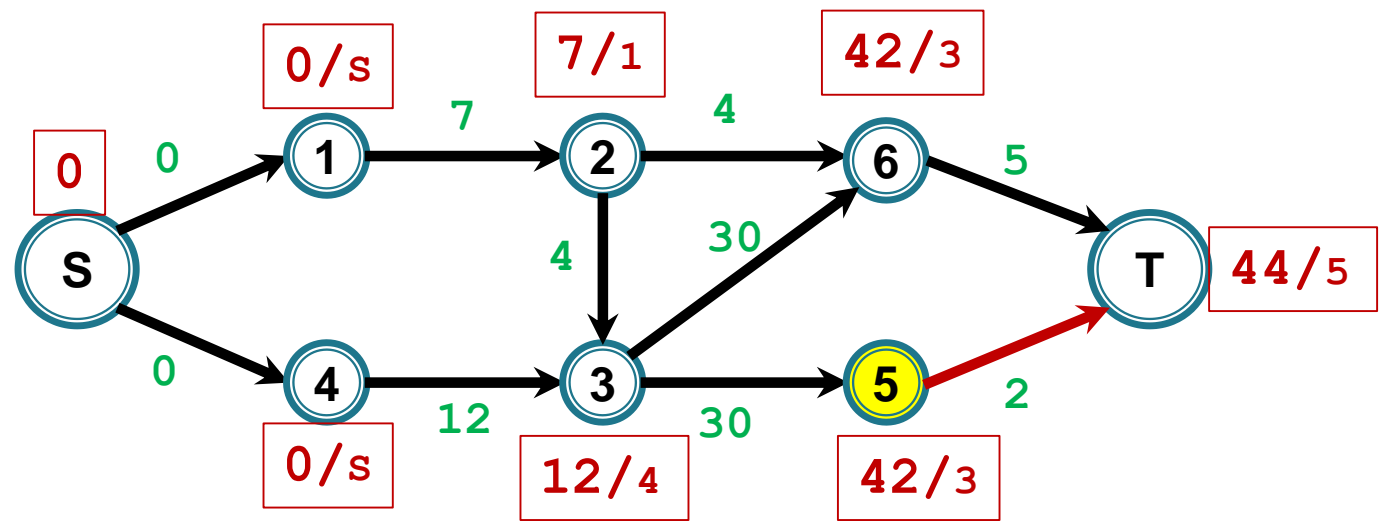
Ordine de calcul distanțe: S, 1, 4, 2, 3, 5, 6, T

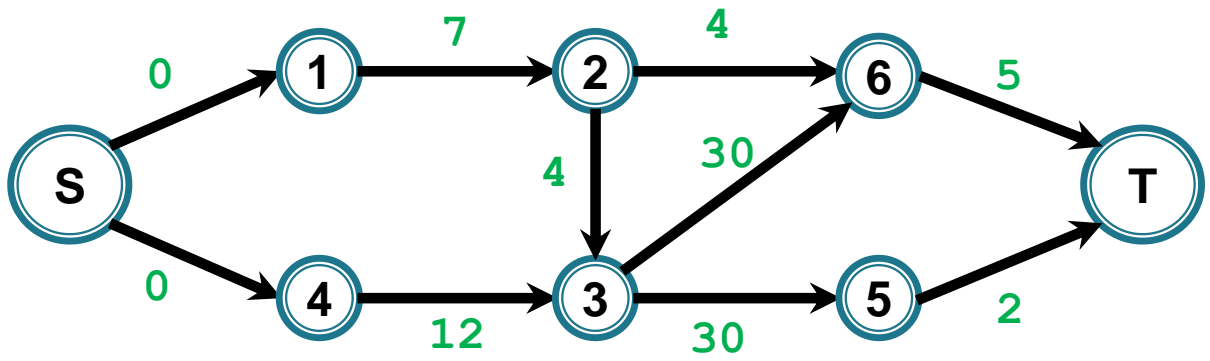
Drumuri critice

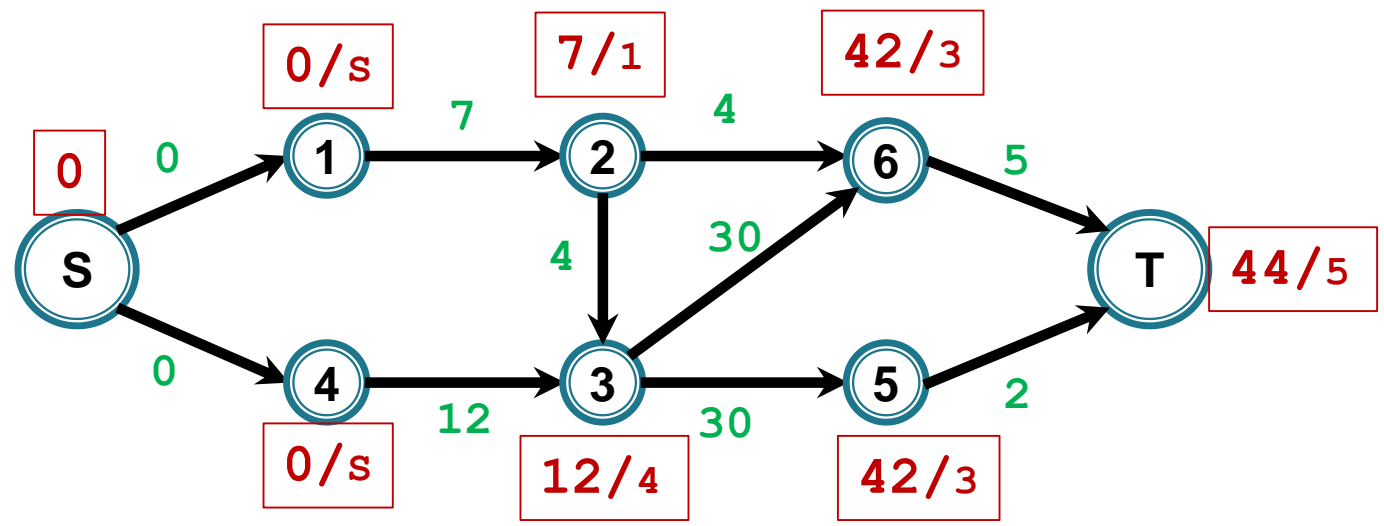
Ordine de calcul distanțe: S, 1, 4, 2, 3, 5, 6, T

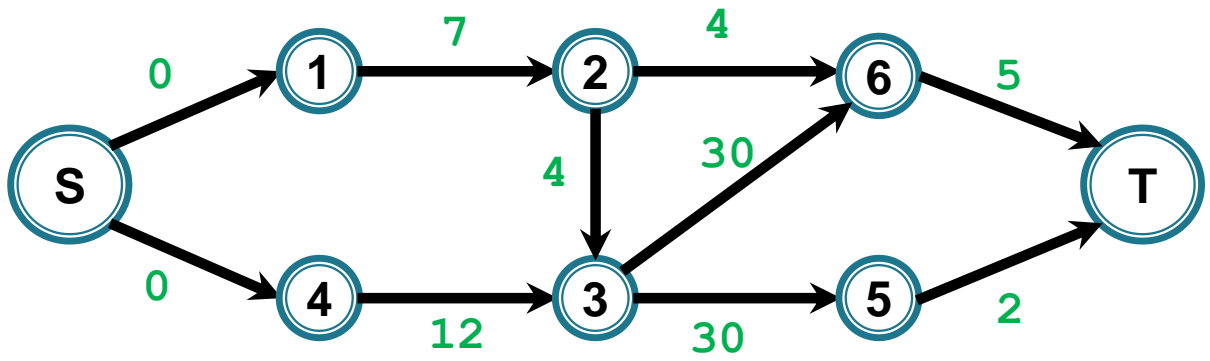
Drumuri critice

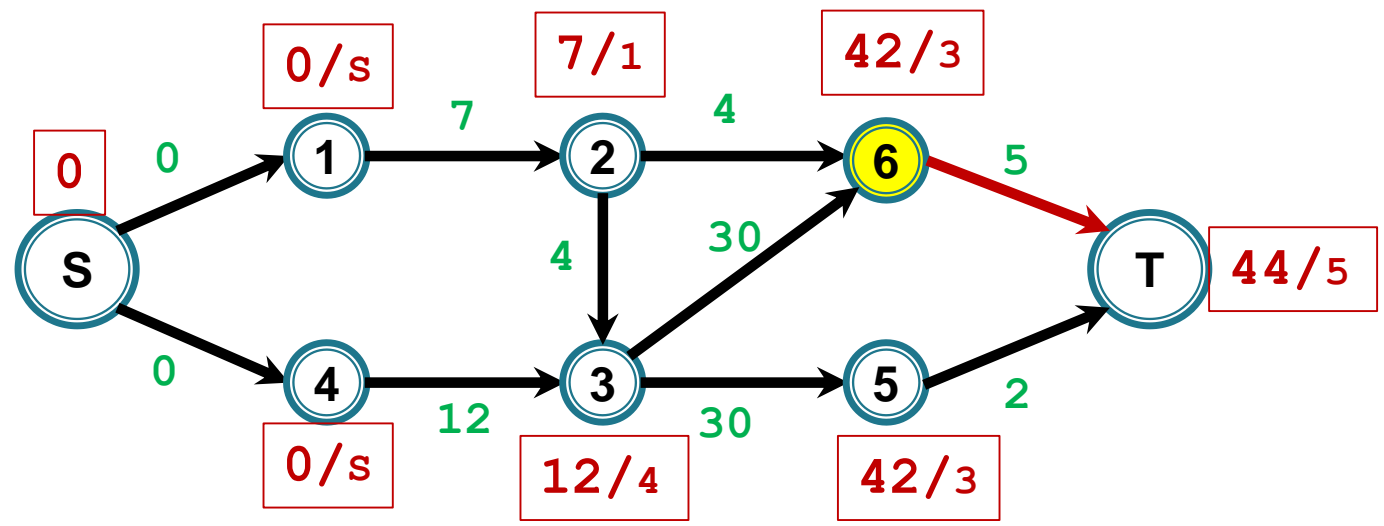
Ordine de calcul distanțe: S, 1, 4, 2, 3, 5, 6, T

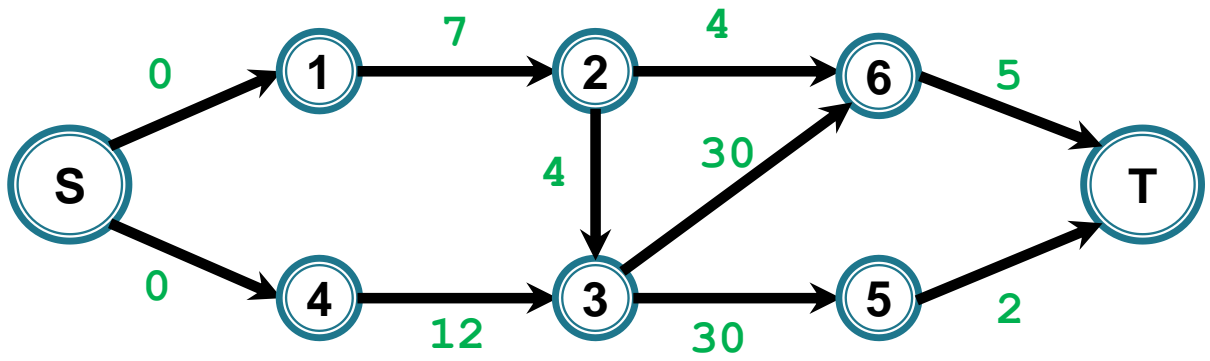
Drumuri critice

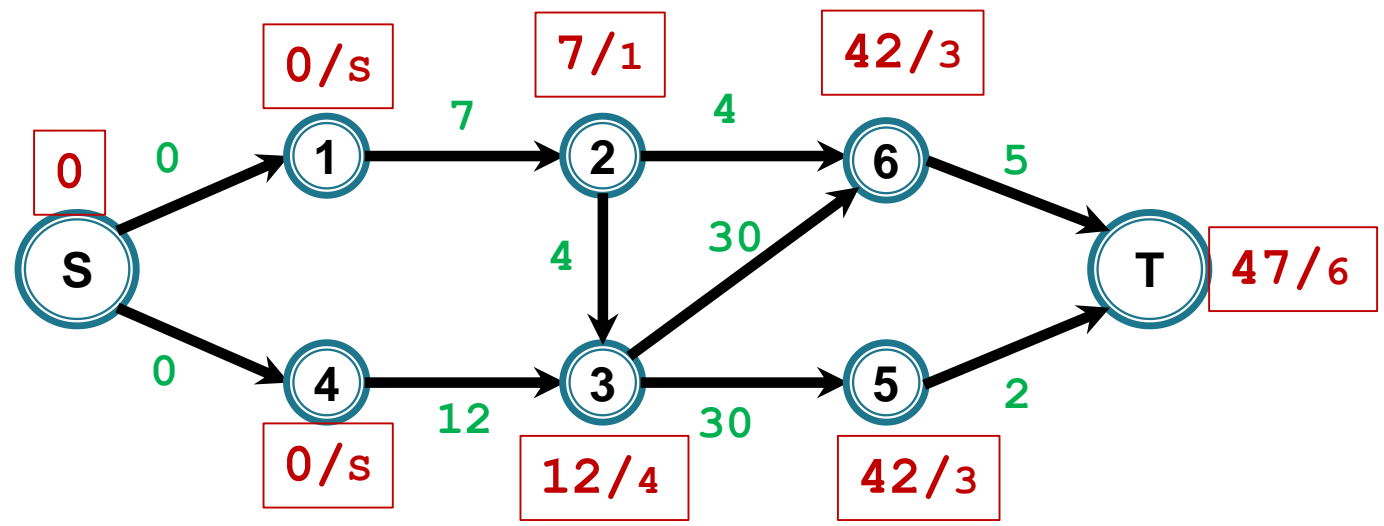
Ordine de calcul distanțe: S, 1, 4, 2, 3, 5, 6, T

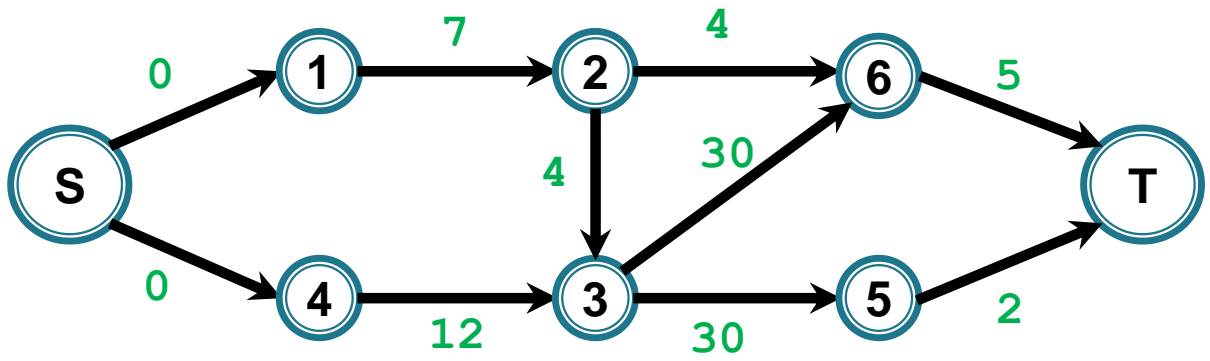
Drumuri critice

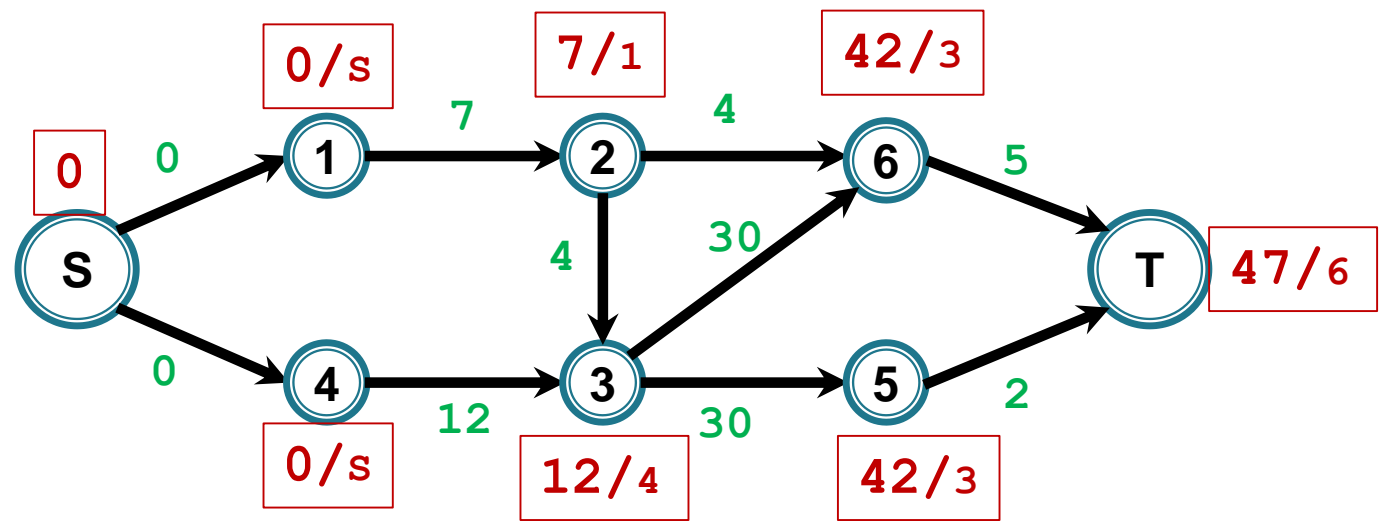
Ordine de calcul distanțe: S, 1, 4, 2, 3, 5, 6, T

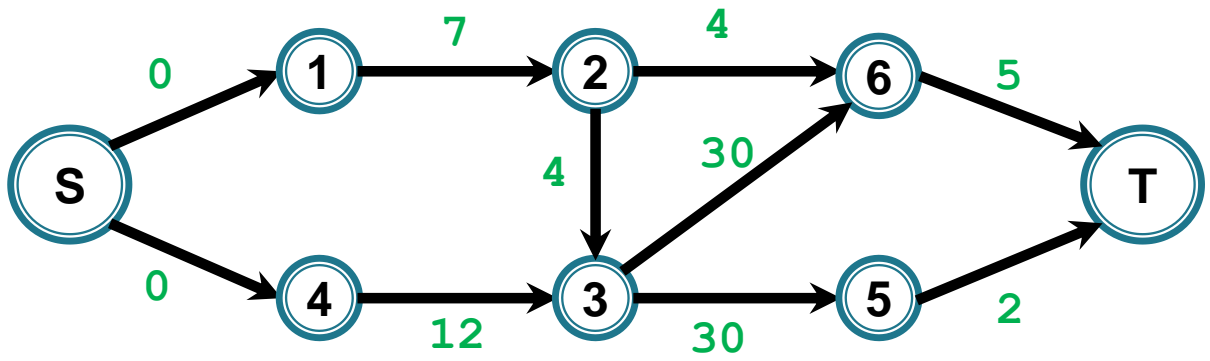
Drumuri critice

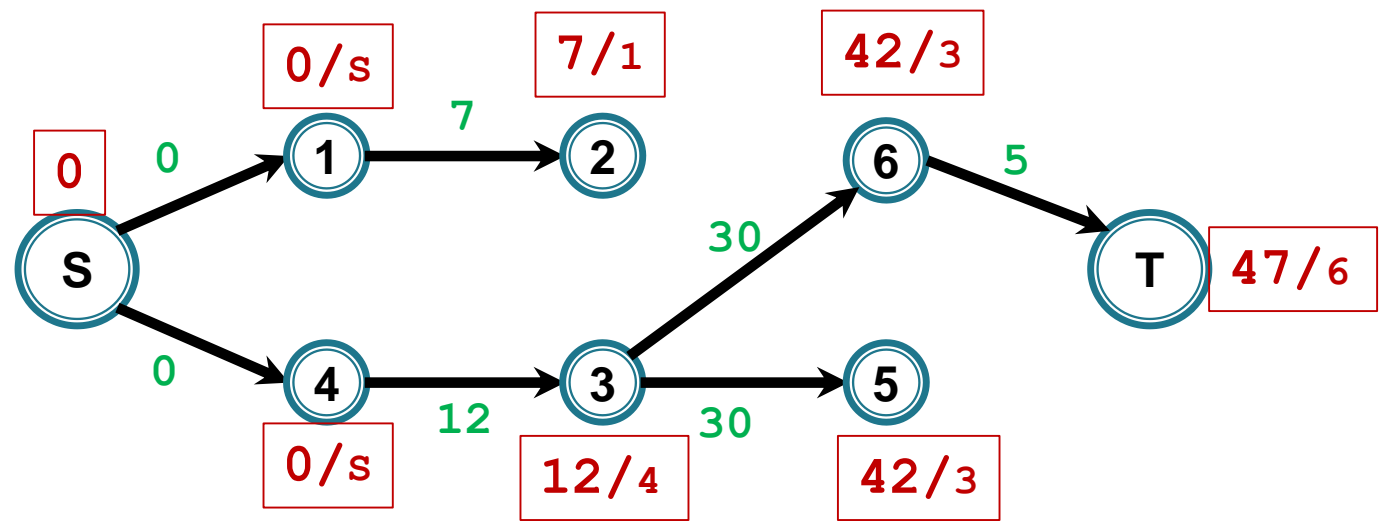
Ordine de calcul distanțe: S, 1, 4, 2, 3, 5, 6, T

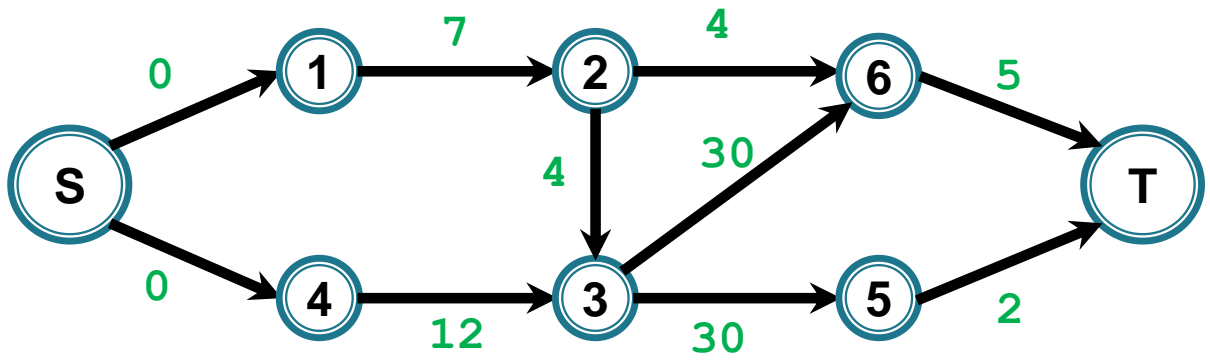
Drumuri critice

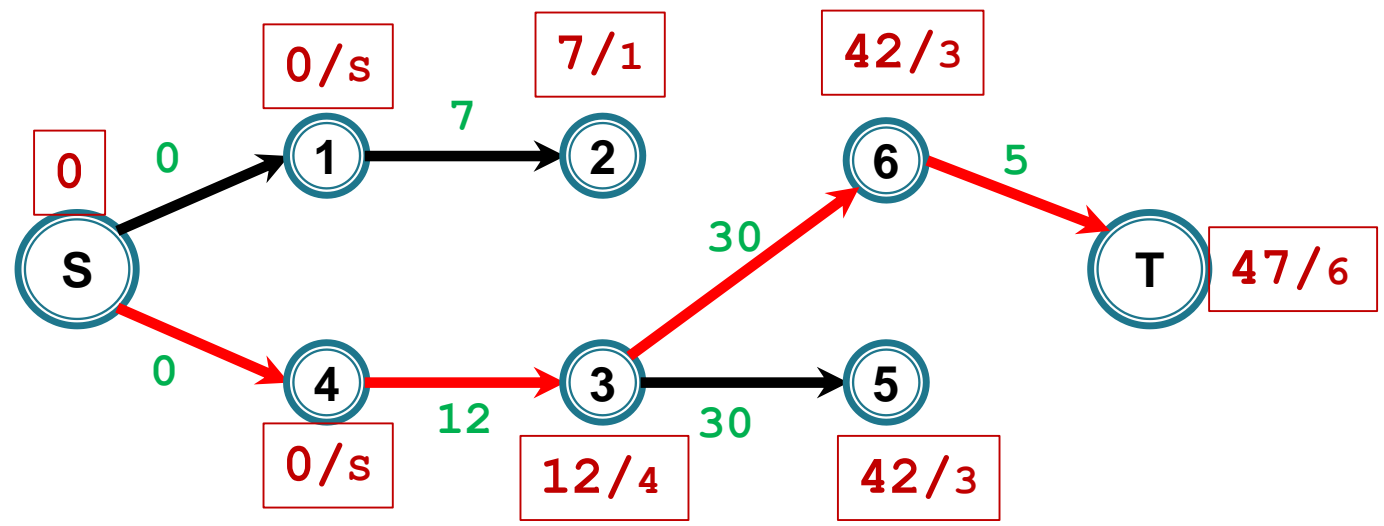
Ordine de calcul distanțe: S, 1, 4, 2, 3, 5, 6, T

Drumuri critice

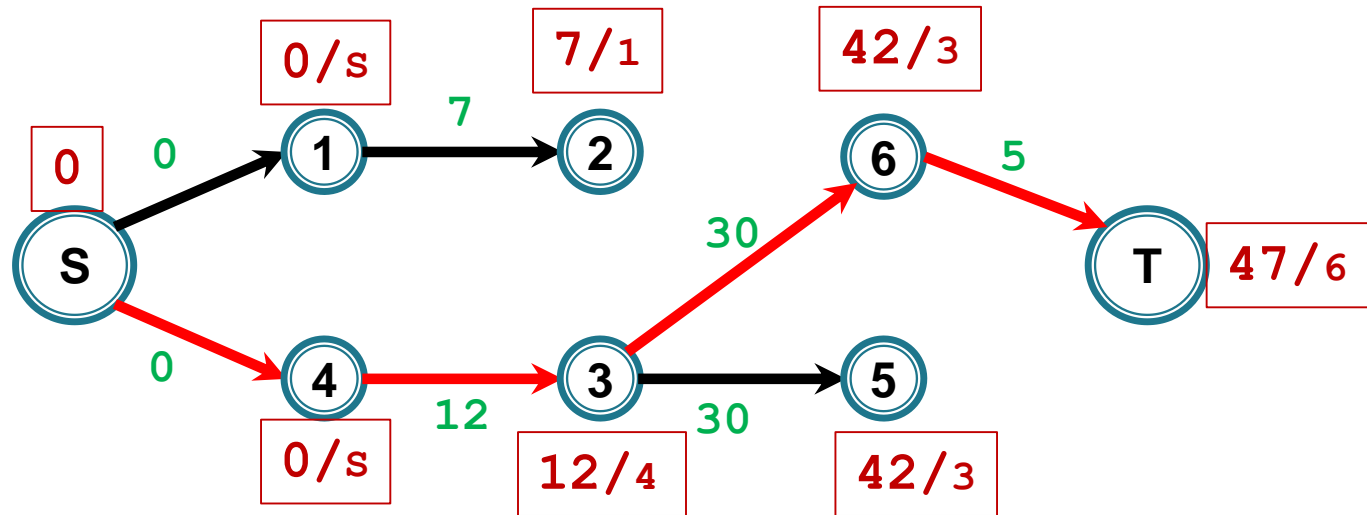

Ordine de calcul distanțe: S, 1, 4, 2, 3, 5, 6, T

Drum critic \Rightarrow succesiune de activități care determină durata proiectului

Drumuri critice

- Durata minimă a proiectului: 47
- Activități critice: 4 3 6
- Intervalele de desfășurare pentru fiecare activitate:
 - 1: (0, 7)
 - 2: (7, 8)
 - 3: (12, 42)
 - 4: (0, 12)
 - 5: (12, 42)
 - 6: (42, 47)

Drumuri maxime

 Putem modifica algoritmul lui Dijkstra de determinare de drumuri minime în grafuri (nu neapărat aciclice) a.î. să determine drumuri maxime (elementare) de la s la celelalte vârfuri?

Drumuri maxime

Putem modifica algoritmul lui Dijkstra de determinare de drumuri minime în grafuri (nu neapărat aciclice) a.î. să determine drumuri maxime (elementare) de la S la celelalte vârfuri

- Modificăm astfel doar inițializarea distanțelor (cu $-\infty$ în loc de $+\infty$) și inversăm condiția de la relaxarea arcelor pentru a calcula maxim în loc de minim

Corectitudine - probabil similar cu Dijkstra?!!

Drumuri maxime

Putem modifica algoritmul lui Dijkstra de determinare de drumuri minime în grafuri (nu neapărat aciclice) a.î. să determine drumuri maxime (elementare) de la S la celelalte vârfuri

- Modificăm astfel doar inițializarea distanțelor (cu $-\infty$ în loc de $+\infty$) și inversăm condiția de la relaxarea arcelor pentru a calcula maxim în loc de minim
- **Corectitudine** - probabil similar cu Dijkstra?!!

Temă – Drumuri de capacitate maximă

► Problemă: Într-o rețea orientată de comunicație

- $w(e)$ = capacitatea legăturii e (exp: lățimea de bandă, diametrul unei conducte etc)

- Pentru un drum P

$$w(P) = \min \{w(e) \mid e \in E(P)\}$$

= cantitatea de informație care se poate transmite de-a lungul drumui P

= capacitatea minimă a arcelor ce îl compun (pentru ca informația să poată trece prin toate arcele drumului)

Date două vârfuri s și t , să se determine un drum de capacitate maximă de la s la t – **Propuneți un algoritm bazat pe o idee similară cu cea din algoritmul lui Dijkstra. Justificați corectitudinea algoritmului propus.**

